

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag u. Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark, vierteljähr. RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

k. 35 - III. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 28. August 1943

Einzelpreis 10 Rpf

Winston Churchill je slab „prorok“

Angleški premijer je po konferenci v Casablanci obljubil nekaj, kar se ni in se ne bo uresničilo - Teroristični letalski napadi niso sredstvo, ki naj Nemčijo prisili na kolena

Živimo v dobi stopnjevanje živčne vojne, ki je razumljiva spriče totalnega vojskovanja. Smo račun tega pravkar preživeli pasje dneve, ki nam pa nikakor niso skisali možganov, da se ne bi spomnili neke izjave, ki jo je podal angleški premijer Winston Churchill po tisti tolikanj opevanj konferenci v Casablanci. Po sestanku s prezidentom Rooseveltom je Churchill namreč izjavil, »da bo vojne v devet mesecih konec«. Angleški premijer je mislil, da bo s svojimi »sigurnimi prognozami« le nekako omajal voljo nemškega naroda, nadaljevati to vsiljeno mu vojno do končne zmage. Izkazalo pa se je, da ni nikjer videti nikakih predpogojev nemške »kapitulacije«, kakor da jo zamišlja v svoji bujni fantaziji angleški premijer. Anglo-ameriška javnost je dan za dnem pričakovala, da se bo uresničil vsaj del Churchillovih namigovanj, toda nemški narod je ostal v teh mesecih trden, netrpšen, še bolj se je zgrnil okrog svojega izkušnega vodstva, ker si ne da istržiti iz rok jamstev za sigurno zmago. Sovražniki dobro vedo, da letalski teror, ki ga izvajajo nad nemškimi mesti, sicer množi žrtve, škodo in stisko, toda sovražni tabor mora tudi vedeti, da ta teror nikakor ne bo zlomil tilnika nemškemu narodu. Udarec, ki ga je anglo-ameriško letalstvo namenilo 17. avgusta južni Nemčiji in naslednjo noč severno-nemškim pokrajinam, je priletel deloma tudi nazaj na povzročitelje. Niti dobitih 20 ur ni minilo, ko je nemška obramba na tleh in v zraku zbila 155 sovražnih letal, med njimi 145 štirimotornih bombnikov. V čisto kratkem času je izgubilo anglo-ameriško letalstvo nad Nemčijo 1200 mož letalskega osebja, saj se je rešil samo mali del teh letalskih gangsterjev s padali. Če torej tolče anglo-ameriška letalska pest po nemškem težu, ne gre to brez bolečin. Vedno večja odločnost nemškega naroda v dajanju odpora pa je posledna posledica sovražnega terorja, ki je bil že od vsega početka račun brez krčmarja. Pri tem pa sovražni tabor nikakor ne sme pozabiti, da je Reichsminister dr. Goebbels v enem svojih zadnjih člankov napovedal izgotovitev novega nem-

PK-Kriegsbericht Krippans (PBZ — Sch)

Truppenarzt im Panzer

Deutsche Soldaten werden im Schutze eines Panzerwagens verbunden. Der Truppenarzt hat selber im Panzer den Angriff mitgeföhren und gibt die erste Hilfe, bis die Verwundeten zum Hauptverbandplatz transportiert werden können

škega orožja proti sovražnim letalskim napadom. Tudi to je postavka, ki nikakor ne gre v račun gospoda Churchill-a. Nemški narod slepo zaupa svojemu vodstvu, ki se je preizkusilo v tej vojni na vsej črti, zato ga »prorokovanja« g. Churchill-a vse do danes niso spravila iz njegovega jeklenega ravnotežja.

Tudi glede tonažne bitke ne gre vse tako gladko, kakor so si zamislili gospodje Anglo-Amerikanci. V Atlantiku in v Sredozemskem morju je sovražna oskrbovalna plovba sleherno minuto v nevarnosti. Kar premorejo nemški in italijanski torpedni letalci, je pokazala velika pomorsko-

letalska bitka pri Alboranu, kjer so nemški torpedni letalci uničili iz velike sovražne sprempljave kar 170.000 brt. Ni še preminulo niti 48 ur po tem slavnem zamahu in že so nemški daljnoletalci na svojih Focke-Wulff-letalih v dveh urah potopili sedem ladij s skupno 60.000 brt. Mimo tega čitamo skoraj sleherni dan o posamičnih nemških letalskih napadih na Bizerto, Palermo itd., kjer tona ladja za ladjo s svojim dragocenim tovorom.

Razumljivo je torej, da so nastale tudi po Siciliji za Anglijo in Ameriko v tem vojskovanju nevednosti, ki niso bile nikjer vkalkulirane. Razumljivo je tudi, da se Churchill ne mara spriče takega položaja spominjati na tisto »prorokovanje« po sestanku s prijateljem Rooseveltom. Ker se napoved o »kmalu končani vojni« ni izpolnila, se g. Churchill po sestanku z Rooseveltom v Quebecu ni več spustil na opolzko gladino prorokovanja. Razočaranja, ki jih je doživel v zadnjem času, so ga le nekoliko iztreznila. Le tako je tudi razumeti, da okupacija Sicilije sovražnemu taboru ni pripravila tistega veselja, ki bi ga bilo pričakovati. Vse do sicilskega »uspeha« je bilo namreč v anglo-ameriškem tisku vedno vse polno zmagoslavja. Izgleda, da jih je nova naloga po zasedbi Sicilije tako zaskrbelo, da sploh niso prišli do sapa. Angleški vojni komentatorji so se radi tega zato niso vzeli lavorik na preduiem. Istočasno pa podali raje na polje hladnega računanja. Lahko si je misliti, da je treba priprosteža Angleža in Amerikanca pripraviti na še večje vojne žrtve, je bilo treba prepričati boljševike glede obsega žrtve na »drugi fronti«. Tolaziti je bilo treba torej tiste boljševike, o katerih so mislili, da bodo še bolj razbremenili Anglo-Amerikance in tako izsilili odločitev vojne. Sedaj pa v Londonu in v Washingtonu že uvidevajo, kako napačno so rav-

Spremembe na vodilnih mestih

Iz Berlina je prispela 24. avgusta naslednja uradna vest:

Führer je Reichsprotektorja v Češki-Moravi, Freiherr Konstantin v. Neurath-a na njegov predlog razrešil dolžnosti. Reichsprotektorjem v Češki-Moravi je imenoval Führer notranjega ministra dr. Wilhelm Frick-a ter ga razrešil funkcij notranjega ministra, pruskega notranjega ministra in generalnega poverjenika za upravo Reich-a. Freiherr v. Neurath in dr. Frick ostaneta in nadalje ministra Reich-a. Vodilnega državnega tajnika v notranjem ministrstvu Hans Pfundtner-ja je stavil Führer na njegov predlog na razpoloženo.

Notranjim ministrom Reich-a, pruskim notranjim ministrom in generalnim poverjenikom za upravo Reich-a je Führer imenoval Reichsführer-ja SS in četa nemške policije Heinrich Himmler-ja.

Reichsarbeitsdienst je izločen iz poslovnega območja notranjega ministra. Reichsarbeitsführer kot

šef enega izmed najvišjih uradov v Reichu je Führer-ju neposredno podrejen. Führer je Reichsarbeitsführer-ju Konstantin Hierl-u podelil naslov, čin in polnomočja ministra Reich-a.

Posledica imenovanja novega Reichsprotektor-ja je, da je prenehalo naročilo, po katerem je Oberstgruppenführer in Generaloberst policije Dalugee zastopal posle Reichsprotektor-ja.

Državnega tajnika pri Reichsprotektor-ju v Češki-Moravi Karl Hermann Frank-a je imenoval Führer državnim ministrom ter ga je izenačil v činu z ministri Reich-a.

Führer se je Reichsministru Freiherr v. Neurath-u, dr. Frick-u, Oberstgruppenführer-ju in Generaloberst-u policije Dalugee-u ter državnemu tajniku Pfundtner-ju v posebnih pismih zahvalil za velike usluge, storjene nemškemu narodu.

Kljub Harkovu

Sovjetski množinski naval proti nemški fronti od Ladoškega jezera do Kubanskega mostišča traja sedaj že sedem tednov. Točke, v katere se zaletavajo sovjeti, so imenovala vojna poročila že v teku zadnjih mesecev: Krimskaja ob Kubanu, Kjuibiševu ob Miusu, Isjum ob Doncu, Harkov in Gajvoron. Na vseh teh točkah so sovjeti zaman ponujali svoje poskuse prodora južne nemške fronte. Vsi sovjetski poskusi so se zrušili ob jekleni nemški obrambi. Na Kubanskem mostišču so nemške divizije pod vodstvom Generalfeldmarschalla Kleist-a zmagale v obrambni bitki, ki je trajala od 16. julija do 12. avgusta. Na drugi strani pa so sovjeti zopet poskušili svojo sredo ob Miusu in ob srednjem Doncu, čeprav so imeli ravno na teh odsekih v dosedanjih bojih izredno krvave izgube. Med Isjumom, Ahtirko in med Sumijem pa še trajajo nepretrgoma srditi boji. Kljub izpraznitvi Harkova, ki jo je diktirala gibljiva nemška strategija, pa sovjeti niso dosegli zaželjenega uspeha: prodora nemške fronte.

V sosedstvu vročega vojnega dogajanja na južni fronti se nahaja doslej bolj »miren« odsek med Sumijem in med Dmitrovsom, kjer se začena odsek zapadno od Orela, in sicer tam, kjer so se umaknile nemške čete na ravno črto. Puščoba, ki so jo našli boljševiki pri njihovem »prodiranju«, je sovjetske čete spričo strašnih krvavih in materialnih izgub tolikanj ditzgastirala, da so se morale konice sovjetskih odredov po lastnih izjavah zaustaviti pred popolnoma zamočvirjenimi gozdovi zapadno od Karačeva in Žizdre.

Jugozapadno in zapadno od Vjasme se nahaja naša obrambna fronta v znanih področjih vzhodno od Jelne do Demidova za celo vrsto »plavajočimi gozdovi«. Spomniti se je treba, da je bila fronta pri Vjasmi brez pritiska in po temeljiti pripravi izpraznjena sredi marca. Sovjeti so pa šele sedaj v stanju izvajati odurnitvene napade, ki jih nikakor ni možno označiti kot »ofenzivno proti Smolensku«, kakor bi to radi prikazali inozemski stratezi pri svojih pisalnih mizah. Tako vidimo, da upliva pustinja v nekdanjem orleškem loku prav tako, kakor se je izplačala zapadno od Vjasme. Tudi v srednjem odseku, kjer so boljševiki po volji nemškega vodstva pridobili nekaj terena, ni videti nikakega strateškega uspeha. Ako je na severnem odseku stopilo v ospredje znano področje Staraje Ruse, za katero se bijejo boji že dve leti, in ako je obenem južno od Ladoškega jezera v teku četrta bitka, smo lahko prepričani, da sovjeti tudi tokrat ne bodo imeli nikakih uspehov. Cesar niso pridobili v prejšnjih bitkah, jim tudi sedaj ne bo uspelo.

Po dolgem času so oživeli tudi boji na Finskem. Znano je, da so nemški planinski lovci 9. avgusta vzhodno od Kestenge napadli neko prevladujočo višino, na kateri se je nahajalo močno izgrajeno oporišče sovjetov. Napad je bil zelo skrbno pripravljen in se je posredil na vsej črti. V trdih bojih od moza do moza so iztrgali Nemci boljševikom ves obrambni sistem. Boljševiki so izvedli nato 10. in 18. avgusta protinapade, ki so s 2 pa popolnoma izjalovili.

Sedem celih tednov že divja velika obrambna bitka na vzhodu. Boljševiki mečejo v bitko toliko ljudstva in materiala, da so prekosili vse dosedanje rekorde. Kljub Harkovu pa so običajni sovjeti povsod v dolgi mreži nemške fronte, ki z razmeroma manjšimi odredi trdno drži vse tisto, česar pod nobenim pogojem ne mara prepustiti sovražniku. Našo mirno zavest ojačuje nemško vojno poročilo z dne 25. avgusta, ki pravi med drugim: »Velika obrambna bitka na vzhodu se nadaljuje z nezmanjšano silovitostjo. Kjerkoli so se boljševiki zaletavali s svojimi močnimi pehotnimi in tan-

Velika obrambna bitka na vzhodu

Ogromne materialne in človeške izgube sovjetov — Vsi sovjetski napadi odbiti v ognju nemškega orožja — Najhujši sovjetski napadi ob Miusu, v področju Isjuma, Harkova in južno od Žizdre

Kakor omenjamo na drugem mestu, divja na vzhodni fronti velika obrambna bitka, ki se odigrava po zadnjih poročilih nemškega vrhovnega poveljstva zlasti ob Miusu, v področju Isjuma, pri Harkovu in pri Žizdri. Povsod, kjer se zaletavajo sovjetski odredi v nemško fronto, se rušijo njihovi napadi in ognju nemškega orožja ter pod silnimi udarci nemškega letalstva. V teku te bitke izgubljajo boljševiki na stotine svojih največjih, srednjih in malih tankov, istočasno pa tudi letala in baterije. Krvave izgube sovražnika so izredno velike, ker je nemška obramba v svoji žilavi srditosti izredno gibka, prizadevajoč v valovih napadajočim sovjetom najtežje poraze.

Operacije na vzhodni fronti so se v preteklem tednu razvijale takole: Pretekli četrtek je sovražnik obnovil svoje napade ob reki Mius v področju Kjuibiševa po močni artilerijski pripravi. Pri Isjumu je nadaljeval svoje poskuse prodora nemške fronte, toda vsa njegova prizadevanja so bila zaman. Na tem odseku so nemške in romunske čete zavrnille vse sovjetske napade. Medtem se je pri Bjelgorodu nadaljevala žilava obrambna bitka ob krvavih izgubah za sovjete. Boljševiki so pa tudi na srednjem odseku vzhodne fronte nadaljevali svoje brezuspešne napade. Prav tako so se zrušili v nemškem ognju tudi vsi sovjetski napadi pri Staraji Rusi in ob Ladoškem jezeru. Nemški planinci so pa na finskem odseku fronte pri Louhiju zavrnille vse sovjetske napade ob najtežjih izgubah za sovražnika. 18. avgusta so izgubili boljševiki 284 tankov, obenem pa v dveh dneh 168 letal. Nemške pomorske sile so potopile v Azovskem morju dvoje sovjetskih topničark. V vodah Ribiškega polotoka pa so hitra nemška bojna letala potopila štiri dovozne parnike sovjetov.

Po poročilu z dne 20. avgusta so pri Isjumu znova oživeli srditi boji. Nemške čete so obkolile dva sovjetska bataljona, ki sta bila po kratki borbi uničena. Medtem se je nadaljevala divja obrambna bitka pri Bjelgorodu, in sicer z nezmanjšano srditostjo. 19. avgusta so izgubili boljševiki 486 tankov in 81 letal.

21. avgusta je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da so se ob Miusu in jugozapadno od Bjelgoroda zrušili številni in močni napadi sovjetov. V sovjetsko zaledje. Tudi v prostoru jugozapadno od Vjasme pri Staraji Rusi in južno od Ladoškega jezera so zavrnille naše čete vse boljševiške poskuse prodora nemške fronte. 20. avgusta je bilo na vzhodni fronti uničenih 154 sovjetskih tankov. Nemško letalstvo, ki je izredno uspešno posegalo

kovskimi odredi proti našim postojankam ob Miusu, okrog Isjuma, Harkova in južno od Žizdre, so obležali ob velikih izgubah. Samo v področju enega samega nemškega armijskega korpusa so večerj uničili 116 sovražnih tankov. Skupno pa so 24. avgusta izgubili boljševiki na vzhodni fronti 263 tankov in 95 letal.

Kakor je torej posneti iz poročila nemškega vrhovnega poveljstva, govori orožje na obeh straneh z nezmanjšano srditostjo. Kakor je hrabri nemški vojak doslej zavrnil Stalinove tolpe, tako bo storil isto tudi v bojih nastopajoče jeseni. Glavni cilj nemške obrambe ni pridobivanje terena, ki ga ima nemška vojska itak dovolj na razpolago, temveč obraba in uničevanje sovražne vojaške moči. To nalogo so nemške armade in divizije v dosedanjih bojih na vzhodu opravile že v najzadnejši meri.

daljšega trajanja vojne nikakor ne bi mogli zagovarjati. Kar se pa tiče Angležev, bodo morali slej ali prej žrtvovati potoke krvi, ki je ne morejo nadomestiti s praznimi zibelkami. Tu imamo zares najzgovornejši dokaz, da čas nikakor ni zaveznik sovražnikov.

Ker nimajo nikjer otipljivih dokazov svojega zmagovanja, so se sovražniki umaknili iz stvarne fronte na »fronto v temi«, t. j. vojskovanje s pomočjo laži. Cesar ne premorejo z orožjem, hočejo opraviti z lažmi. Toda laž ima kratke noge, četudi jo razširjajo po etru. To je občutil že sam Winston Churchill, zlasti v zadnjih tednih, ko je marsikatera Nemčija namenjena bunka priletela nazaj z nezmanjšano silo.

v boje na zemlji, je v južnem odseku fronte v letalskih bojih zbil 68 sovražnih letal.

22. avgusta so boljševiki ob Miusu nadaljevali svoje poskuse prodora nemške fronte ob sodovanju svojega letalstva, toda nemške čete so zavrnille vse napade. Obkolile so mimo tega neko sovjetsko tankovsko skupino 21 sovražnih tankov, ki so bili mahoma uničeni. Tudi v področju Harkova ni ponehal močan sovjetski pritisk na nemške postojanke. Poskusi izpadov neke obkoljene sovjetske skupine so se izjalovili. Zapadno od Orela in jugozapadno od Vjasme so Nemci zavrnilli lokalne boljševiške napade. 21. avgusta je izgubil sovražnik 266 tankov. Nemško letalstvo je zlasti na južnem odseku uspešno razbijalo sovjetske tankovske odrede in nove rezerve sovjetskega moštva. Uničenih je bilo pri tem 85 sovjetskih letal. Finski letalci so uničili 15 sovjetskih letal.

23. avgusta je prispela vest, da so boljševiki ob Miusu zaman nadaljevali svoje poskuse prodora nemške fronte. Pri Isjumu so oživeli trdi boji, v katerih so naše čete zavrnille ob krvavih izgubah za sovražnika več valov sovjetske pehote in oklopnikov. Samo v odseku enega armijskega korpusa so uničili 130 sovjetskih tankov. Težki boji so se razvijali ob tem času tudi pri Harkovu. To mesto, ki je v teku te vojne že parkrat menjalo svoje posestnike, je sedaj samo še kup razvalin. Nemške čete so izpraznile Harkov v načrtno zamišljeni operaciji. Severozapadno od Harkova so nemške čete čistile področje, na katerem so oklopniki gradniri obkolili neko sovražno skupino. Število sovjetskih ujetnikov in plena je naraščalo od ure do ure. 22. avgusta so izgubili boljševiki na vzhodni fronti 409 tankov in 73 letal.

24. avgusta še vedno niso bili končani srditi boji ob reki Mius. Nemci so v drznem protinapadu s pomočjo tankov zavzeli kljub srđiti sovjetski obrambi neko ozemlje, ki ga je sovražnik poprej mimogrede zavojeval. Pri Isjumu, kjer je sovražnik nadaljeval svoje napade, so nemške čete uničile 133 sovjetskih tankov. Pri Harkovu so zavrnille nemške čete sovražnika v protinapadu. Severozapadno od Harkova je bila dokončno uničena in poražena neka obkoljena sovjetska skupina. Pri tem so Nemci ujeli 1791 ujetnikov ter zaplenili ali uničili 299 tankov, 248 topov, 100 strojníc, 160 motornih vozil in mnogo drugega orođja. Zapadno od Vjasme so se medtem izjalovili vsi sovjetski poskusi prodora nemške fronte. Nemško letalstvo je prizadevalo sovražniku na mnogih točkah vzhodne fronte občutne izgube. Tako so nemški letalci uničili na srednjem odseku neko sovražno postojanko s 25 topovi. 23. avgusta je izgubil sovražnik 198 tankov in 85 letal.

Vojna z Anglo-Amerikanci

Izgube sovražnika v bojih na Siciliji - Težki udarci za sovražno letalstvo in dovozno plovbo

Pretekli petek je izdalo nemško vrhovno poveljstvo zaključno poročilo o bojih, ki so se odigrali na Siciliji v času med 10. julijem in 17. avgustom. Nemški vojni odredi so po tem poročilu prizadejali sovražniku izredno velike izgube. Poleg velikega števila ujetnikov so izgubili Anglo-Amerikanci približno tretjino svojih vpostavljenih čet. Ta tretjina je deloma padla, deloma pa je bila ranjena. Uničenih ali zaplenjenih je bilo 383 tankov, 63 topov, 652 letal in 11 jadernic za tovore. Potopljenih je bilo 61 sovražnih transportnih ladij z moštvom ali materialom, mimo tega pa še ena križarka, sedem rušilcev, troje korvet in večje število manjših vozil. Nadaljnjih 59 ladij je bilo

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. - Verlagsleitung: Egon Baumgartner, Haupt-schriftleiter: Friedrich Golsb; alle in Marburg/Drau. Badgasse 8

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 10. April 1940 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugspreises

nali z razširjanjem takih upov med lastnimi narodi.

Pod takimi okoliščinami, kakor jih diktira sedenji položaj na vzhodu, se pač ni čuditi, da jih je v Londonu in v Washingtonu nekoliko strah pri opazovanju vzhodnega zaveznika, ki skuša Nemcem z obupnimi poskusi iztrgati Ukrajino. Celo stara tetka »New York Times«, ki se še doslej ni ustrašila nobene laži, hiti zatrjevati svojim čitateljem, da drži nemška vojska najbogatejše pokrajine Sovjetske Unije v svojih rokah. Za vsak kvadratni kilometer prostora mora Sovjetska Unija žrtvovati (takorekoč na lastnih, razbitih tleh) naravnost ogromni krvni davek. Boljševiki beležijo danes na vzhodni fronti krvne izgube, ki jih pod vidikom že

v istem času tako težko poškodovanih, da je računati z njih izgubo. V prvih dveh tednih avgusta so prenesli Nemci iz Sicilije na celino 17.000 ton streliva, goriva itd., skoro 10.000 vozil ter vse nemške in italijanske čete z vsem orožjem. Prepeljali so nadalje 4000 ranjencev. Male edinice so pri tem zbile 48 sovražnih letal.

Odred sovražnih nemških letal je bombardiral v noči na 19. avgust vodovje v Bizerti, kjer je bila zadeta neka vojna ladja. Bombe so zadele še 25 transportnih ladij s skupno 100.000 brt. V messinski cesti so zbile sedem sovražnih letal.

19. avgusta je prišlo pred nizozemsko obalo do praske med neko nemško spremljavo in angleškimi hitrimi čolni. Pri tem je bil potopljen nek angleški hitri čoln. Troje drugih čolnov je bilo zadetih. Nad Atlantikom so nemška letala z bombami zažgala neko sovražno 5000tonsko trgovsko ladjo. Pri tem so zbila štiri anglo-ameriška velika letala.

V noči na 19. avgust so nemška bojna letala zadela z bombami v Bizerti 11 velikih sovražnih ladij. Osem transportnikov s 33.000 brt je bilo težko poškodovanih in neka 5000tonska ladja se je takoj potopila.

18. avgusta so nemški lovci zbili nad Južno Italijo 28 anglo-ameriških letal, med njimi 14 štirimotornih bombnikov. V času od 11. do 20. avgusta so nemške pomorske sile zbile 34 sovražnih letal. Pri Napulju so nemški lovci zbili 14 sovražnih letal. Nemški lovci so nad salernskim zalivom zbili 13 sovražnih letal. 11 sovražnih letal je bilo zbitih nad zapadnim zasedenim ozemljem ter na posamičnem lovu nad Atlantikom.

Angleški bombniški odredi so napadli v noči na 23. avgust brez načrta zapadno-nemško ozemlje. V več mestih so bila zadeta večinoma javna poslopja, cerkve, bolnišnice, šole itd. Prebivalstvo je imelo malenkostne izgube. Po dotedanjih vesteh so zbili pet napadalcev. Hitra nemška letala so v noči na 23. avgust napadla področje severno od Londona ter posamične cilje ob jugovzhodni obali Anglije. O priliki napada ameriških bombnikov na dve južnonemški mesti dne 17. avgusta je izgubil sovražnik po zaključnih poizvedovanjih 101 štirimotornih bombnikov.

V noči na 23. avgust je napadel močan odred nemških bojnih letal luko Palermo. Nemci so pri tem uničili dve vojni ladji ter dve tovorni ladji s skupno 9000 brt. Devet ladij s skupno 46.000 brt, med njimi neka križarka, je bilo težko poškodovanih. V pristanišču so razun tega nastali obsežni požari.

Močni angleški bombniški odredi so v noči na 24. avgust napadli Berlin. Novo organizirana letalska obramba je onemogočila sklenjen napad ter je zbila 60 večmotornih bombnikov. Razdejanja so nastala v stanovanjskih delih mesta, na javnih poslopih in na bolnišnicah. Prebivalstvo je imelo izgube.

Hitra nemška bojna letala so v noči na 24. avgust napadla vojaške cilje v jugovzhodni Angliji z bombami vseh kalibrov.

Po poročilu z dne 25. avgusta so hitra nemška letala zadela z bombami težkega kalibra neko transportno ladjo srednje velikosti. Nad zapadnim zasedenim ozemljem so nemški lovci 25. avgusta zbili dva težka ameriška bombnika. Nekaj lahkih sovražnih bombnikov je v noči na 25. avgust vrglo nad severno Nemčijo par bomb, ki so povzročile malenkostno škodo na poslopih.

ff-PK-Kriegsbericht Adendorf (Sch)

Bei Gegenstoß am Mius alte Grabenstellung erreicht
In schwingvollem Gegenangriff haben die ff-Panzer-Grenadiere die alten Grabenstellungen am Mius wieder erreicht. Sofort richten sich die Grenadiere zur Verteidigung gegen die zu erwartenden Angriffe der Sowjets ein

izdelani načrti za kratko in dolgotrajno vojskovanje z Japonsko. Velika Britanija in Zedinjene države po njegovi izjavi lahko uporabita vso svojo moč proti osi. Govoril je tudi Roosevelt, ki je dejal, da vojne sile same ne morejo izvojevati zmage. S tem je namignil na živčno vojno, ki je bila glavni predmet razprav. Napoved trojne konference naj bi premostila zadrego, ki je nastala vsled odsotnosti zastopnika Sovjetije.

DROBIZ

□ **Angleške skomine po sicilijanskih umetnostnih zgradbah.** Kakor poroča list »Popolo di Roma«, je prispel na Sicilijo neki zastopnik velike angleške trgovine z zgodovinskimi umetninami Duveen. Možakar baje pripravlja sistematski nakup umetnin iz javnih in privatnih zbirk. Obiskal je že pinakoteko v Palermu in katedralo v Cataniji, kjer je sestavil sezname tamkaj se nahajajočih umetnin. V svoj katalog je sprejel tudi masivno zlato krono z dragulji Svete Agate v Cataniji. List pripominja, da bodo Angleži po vsej priliki izropali Sicilijo, ker Italija trenutno ne more preprečiti izvoza umetnin iz Sicilije. Kar se pa tiče privatnih oseb, bi jih sedanje finančne težave lahko prisilile do prodaje umetnin, ki bi na ta način za vedno romale v nenasitno Anglijo. Rimski list je nadalje

Scherl-Bilderdienst-Autoflex (SA Wegener)

Mit der Führung der Geschäfte des Stabschefs der SA betraut

Der Führer beauftragte den SA-Obergruppenführer Wilhelm Schepmann, den bisherigen Führer der SA-Gruppe Sachsen, mit der Führung der Geschäfte des Stabschefs der SA

mnenja, da bo angleška tvrdka Duveen v svrhu plačila za umetnine ponudila tiste zloglasne bankovce, ki so določeni za obtok v zasedenih pokrajinah in za katere so določile vojaške oblasti prisilni tečaj.

□ **Novi poslanik Hrvatske v Soliji.** Novi hrvatski poslanik pri bolgarski vladi dr. Stipo Petrić bo prevzel te dni svoje posle. Dr. Petrić je bil svojčas advokat v Dubrovniku. Po vojni v aprilu 1941 je postal prvi poslanik nove Hrvatske pri italijanski vladi v Rimu.

□ **Svet starih japonskih državnikov.** Skupina starih japonskih državnikov, med katerimi se nahajajo bivši ministrski predsedniki Hiranuma, Konoje, Jonai Hirota ter predsednik Tajnega državnega sveta Vakacuki, je povabila za 30. avgust člano sedanje vlade k razgovoru, ki se bo nanašal na vprašanja notranje in zunanje politike. Vlada je doslej, t. j. po izbruhu vojne v Veliki Vzhodni Aziji, že osemkrat povabila stare državnike na razgovor. Tokrat pa so stari državniki povabili mlade ministre sedanje vlade.

* **Angleški bombniki so kršili švedsko neutralnost.** Kakor poročajo nemški listi, so angleški bombniki ponovno kršili švedsko neutralnost. Švedska protiletalska artilerija jih je te dni obstreljevala. Dva angleška bombnika sta morala na švedskem prisilno pristati. Pri tem je eden izmed obeh bombnikov zgorel, dočim se je drugi potopil v morju.

* **Sovjetska podmornica potopila bolgarski parnik.** Kakor poročajo iz Varne, je neka sovjetska podmornica torpedirala in potopila bolgarski parnik »Varna«. 32 mož posadke s poveljnikom broda je pri tem utonilo. Rešilo se je samo pet oseb.

Uči se nemščine!

* **Spodnještajerci žrtvujejo svoja žoljenja za svoj narod in domovino.** Iz Gairach-a nam poročajo, da je na vzhodnem bojišču padel v bojih ter našel junaško smrt Franz Polanz iz Kremen-a v občini Gairach pri Tüffer-ju. Mlad junak je bil star komaj 19 let in je služil pri pionirjih. Doma zapušča starše, sestro in brate. — Na vzhodni fronti je dne 23. julija pri izvrševanju svojih vojaških dolžnosti, zvest zastavi in domovini, našel junaško smrt Valentin Topolowetz iz Gruschka-berg-a in der Kollas. Pokojni se je bojeval v vrstah grenadirjev ter je dosegel komaj 22. leto starosti. Njegovo rano smrt obžalujeta roditelja, dva brata in tri sestre ter ostali sorodniki. — Dne 20. julija 1943 je padel za Führer-ja, narod in domovino Jollenstein. — Južno od Orela je dne 23. julija našel sef Hraster, doma iz Drenskoreber-ja v občini Peijunaško smrt za svojo domovino Ernst Mlaker, dijak tehniške visoke šole in Panzergrenadier.

Po Quebecu nove konference

Kakor poročajo nemški listi preko Stockholma, sta Roosevelt in Churchill končala v kanadškem mestu Quebec svoje razgovore. V torek so izdali tozadevni komunikate, ki pravi, da se je v dosedanjih razgovorih sklenilo, sklicevati v ožjih presledkih nove konference. Končno pravi komunikate, da so padle v Quebecu potrebne odločitve glede akcij brodivja, vojske in letalstva Anglije in Zedinjenih držav. Komunikate povdarja tudi potrebo absolutnega edinstva v cilju in metodi vojskovanja. Uradno poročilo se bavi nato z vojno v Aziji in povdarja, da se je razgovorov udeležil tudi kitajski minister zunanjih zadev Sung. Kar se tiče napovedi novih konferenc, je to razumeti tako, da se bo bodočih razgovorov bržčas udeležila tudi Sovjetska Unija. Stalinu bodo baje poslali sklepe kvebeške konference, v kolikor se nanašajo na vojno z Nemčijo in Italijo.

Churchill je izjavil zastopnikom tiska po prejetanju komunikateja, da je vojaški položaj zaveznikov danes boljši kot za časa razgovorov v Casablanca in v Washingtonu. Dejal je nadalje, da so

Pripravljenost pri letalskih alarmih

Prva zapoved je vestno izpolnjevanje vseh predpisov

Na žalost se še vedno ugotavlja, da se ljudstvo kljub objasnili in opominov ne pripravlja na teror anglo-ameriških zračnih lopovov tako, kakor je potrebno, da bi se štedilo žrtve, premoženja in kri. Ko je alarm, skušajo nekateri popraviti, kar so poprej zamudili.

Prva zapoved je in ostane vestna in popolna zatamnitev. Človek bi mislil, da po tolikih besedah o tem ni več treba razpravljati. Destva pa na ža-

Najstrašnejši vulkan na zemlji

Te dni se spominjamo dveh svetovno največjih elementarnih katastrof: 60letnice izbruha vulkana Krakatav in 20letnice katastrofalnega potresa na Japonskem, ki je uničil glavno mesto Tokio in pristanišče Jokohama. Za danes si na kratko oglejmo največji »strah sveta«: Krakatav.

Krakatav se imenuje otok v Holandski Indiji. Leži ob Sundskem prelivu med Javo in Sumatro, v deželi vulkanskih otokov, na preseki dveh zemeljskih razpok, ki tvorita most med Avstralijo in Azijo. Je neobljuden, toda bujno rodovit, leglo strupenih kač in ponovno menja obseg svojega površja (v novejšem času 6 km dolg in 2 km širok). V pradavnini je bil na tem mestu velik vulkan, ki se je pogreznil v morje, a iz njega so se sčasoma dvignili trije manjši otoki: Terbu, Vatan, Danan in Rakatu; slednji je igral pri katastrofi l. 1883 glavno vlogo. Po 200letnem odmoru se je Rakatu prebudil l. 1860 in na to zopet počival do l. 1883. Tedaj se je predigra pričela že spomladi. Iz žrela Rakatua se je začel dvigati ognjeni jezik, ki je do dne, oziroma noči od 26. do 27. avgusta dosegel višino 11.000 metrov in je bil viden 75 km na daleč. To je bilo kakor znamenje za najstrašnejše elementarno divjanje, kar jih je dotlej doživel človeški rod. Silni potresi so zamajali okoliške otoke in morja, vrhovi vseh treh zgoraj omenjenih vulkanov so zagoreli v čudovitih barvah. Med strašnim bruhanjem glavnega vulkana (Rakatu) se je dve tretjini otoka pogreznilo v vrelo, razburkano morje, iz katerega sta se dvignila dva nova otoka, ki pa sta kmalu zopet izginila. Rakatu se je razkral in v njegovo odprto žrelo se je vllilo vrelo morje. Ker se je pri tem žrelo zamašilo, je prišlo do strahovite potresne eksplozije, katere detonacije so bile slišne v obsegu površja cele Evrope. To je bil nov pogon za divjanje elementov. Med pogrezanjem otoka so potresne sile dvignile morje od dna navzgor s tako silovitostjo, da se je vrelo voda dvignila 36 m visoko in zalila vsa bližnja otoško pokrajino, pri čemer je našlo grozoviti konec 40.000 ljudi.

Pa posledice so se prenesle od kraja katastrofe tudi preko cele zemlje. Pritisk v ozračju je bil tako silen in je segal tako visoko, da je zračno valovje šestkrat obkrožilo celo zemljo, ki je obenem občutila tudi visoko vzpenjajočo se silo razburkanega morja. Kar morje ni moglo več požirati, se je razletelo visoko v ozračje. Več milij na daleč je vsled ogromnega dviganja pepela in peska sonce zatemelo in nastala je tema kakor v najbolj temni noči. Visoko v ozračju so divjali magnetični viharji, katerih vpliv se je raztegnil tudi na pošastne nevihte na zemlji.

Torej začetek »sodnega dne«? Da, vse je tako izgledalo, da je bil s tem storjen začetek za že pričakovani »sodni dan«. Na tisoče ljudi je iz strahu zblaznelo. Morda k sreči za tedanje človeško družbo, tedaj še ni bil na razpolago ne radij, ne kino in tudi časopisje še ni bilo tako razširjeno. A za to je bilo še tem več grozov. Vse vesti in obupnih ugibanj. Vse ozračje (tudi v naših pokrajinah) je bilo nekam tajnstveno prenasičeno in vzdušljivo.

Nastopilo pa je pomirjenje elementarnih sil in s tem v zvezi tudi iztizenjenje prebujnih domišljij. Tudi Krakatav se je polagoma pomiril. Toda leta 1928 se je zopet prebudil. Poleg njega se je iz morja dvignil nov otok takozvani Arnek Krakatav, ki pa se je zopet pogreznil in zopet dvignil. Toda vse to spada že v novejšo dobo in prihaja prilika za ožje seznanje novega Krakatava. Med tem naj to bežno sliko zaključuje nazoren nauk o življenju. Katastrofa iz leta 1883 je popolnoma uničila vse življenje na otoku. Vendar: čeprav ni nihče na novo sejal in sadil, se je že nekaj let povrnilo vse življenje v še bujnejši obliki. Življenje torej samo nasebi je bilo močnejše kot vsa uničevalna sila prirode. P.

lost govorijo drugače. Ravno v tej točki obstoja še mnogo ljudi, ki s svojo lahkomišljenostjo ogrožajo skupnost. Vsako stanovanje mora biti tako zatemnjeno, da ne more iz nobenega okna prihajati niti najmanjša svetloba. To velja za vse prostore stanovanj! Če bi se zateminilo samo nekatere prostore, obstoja še vedno nevarnost, da nekdo v nezatemnjeni sobi iz pozabljivosti prižge električno svetilko, kar bi izžarilo svetlo luč na cesto in na nasprotno stoječe hiše. In če se nekaj takega zgodi ponoči, po tulenju siren, si je prav težko predstaviti, kakšne posledice bi to imelo. Vsaka svetloba, ki prihaja od luči, je najbolj dobrodošel cilj za bombe.

Posebno poglavje tvorijo šalozije (Rolljalou-sien). Mnogo jih je, ki tako dobro zapirajo, da nadomestijo vsako zatamnitev. Ampak, kakor rečeno, mnoge pa še dolgo ne vse! Je že tako, da šalozije v tekem let, ko postanejo stare, ne zapirajo več tako dobro ter posebno v gornjem delu med posameznimi palčicami nastajajo razpoke, skozi katere potem silijo vse ali manj svetlobe. Tukaj je dolžnost vseh in vsakega, da se take nedostatke popravi. To velja tudi za vse druge primere, kjer zatamnitev ni popolnoma izvedena.

Prihodnja točka: Dovolj vode in peska v pripravljeno! Posebno višje ležeča stanovanja morajo svoje kopalne kadi in vse razpoložljive

posode napolniti z vodo, in sicer ne šele, kadar tulijo sirene, mnogo posod z vodo pa naj stoji pred in za stanovanjskimi vrati. To se naj ne zgodi v malih posodah, kakor se večkrat vidi, temveč v loncih najmanj srednje velikosti, v kadih, sodčkih, vedrih itd. Tudi v zakloniščih mora biti dovolj vode za namočenje rut in odej. Pri izbiri posode naj ne ho pomislekov, češ, da je dobra kad občutljiva in izpostavljena nevarnosti, da zarjavi. Res je, da obstoja nevarna rie, ampak treba se je zamisliti v nevarnost, ki lahko nastane.

Tudi priprava peska ima samo smisel, če je istega dovolj na razpolago. Skatlja od konzerve ne zadostuje. Če se hoče gasiti požar, je treba dovolj peska, in sicer v vrečah pred stanovanjskimi vrati ter v vseh ostalih prostorih. Pri vrečah za pesek je treba paziti, da so na suhem ker se drugače lahko pripetijo, da se nam v resnem slučaju, ko hočemo dvigniti vrečico, papir raztrga in pesek ostane na tléh.

Končno še o prtljagi za zaklonišče. Ista obsega vse, kar človek potrebuje za priprosto nadaljnjo življenje, nadalje papirje, hranilno knjižico, živilske nakaznice, pitno vodo in nekaj za med zobe ter ostale malenkosti kakor jedilni pribor, brivske potrebščine, zobne krtače, sveče in vžigalice. Če človek vse ta spravi v kovček ali v primerno skatljico in pripravi, se mirno lahko vleče spat v zavesti, da je dolžnost opravljena. V takem primeru ne bo četudi zatulijo sirene, nobenega viharja in hitenja in se bo lažje in v redu lahko doseglo zaklonišča.

Taborenje spodnještajerskih pimpfov v taborišču v Pragerholu

Prvo skupno taborenje spodnještajerske in štajerske mladine

Vodja tiskovnega urada v osrednjem vodstvu organizacije Steirischer Heimatbund, Norbert Jeggitsch, je obiskal taborišče fantov mladinske organizacije Deutsche Jugend v Pragerhof-u ter o svojih vtisih napisal sestavek, iz katerega posnemamo sledeče:

»Že večkrat smo pisali o življenju in vrvenju v taboriščih mladinske organizacije Deutsche Jugend v Pragerhof-u. Kljub temu nas je vedno znova vabilo in mikalo obiskati to »mesto« s svojimi belimi šotori. In imeli smo prav. Tam se ne vidi vedno eno in isto, temveč vedno nekaj novega. Enkrat so v taborišču starejši fantje, potem fantiči, potem zopet štajerski in spodnještajerski fantje skupaj in končno fantje iz Spodnje Štajerske, ki najdejo tukaj svojo vzorno tovarštvo. Zato smo se tudi tokrat veselo odzvali vabilu za obisk taborišča, v katerem so bili letos prvič zajeti fantje iz Štajerske in Spodnje Štajerske v štirih taboriščnih odsekih. Vodstvo taborišča je bilo po Gebietsführer-ju Danzinger-ju poverjeno Bannführer-ju Schilcher-ju.

Že pri dohodu v Pragerhof pozdravlja potnika ali obiskovalca tabla z napisom »DJ-Zeltlager Pragerhof«, ki je okrašena z znaki in zastavami mladine na kolodvoru ter pripoveduje, da je tukaj za nekaj tednov taborenje zdravega in mladega narodiča. Pot od kolodvora do taborišča ni dolga. To pot pozna vsak otrok, ki z veseljem stene svoje rokce proti gorovju Bachern-a, kjer se vidi 160 belih šotorov, ki se v soncu svetijo kakor mladi piščanci. Že od daleč je vidna zastava in stražni stolpi. Že gredoč srečamo prve pimpfe ali fantiče, ki so ravno na tem. Da z metlami, ki so jih sami izdelali, očistijo dovozno cesto. Na prvi pogled se vidi, da je tu red in disciplina. Pred vhodom v šotorsko mesto stojita dva pimpfa, obo-rožena s sulicami, kot straža. Kakšen novinec bi si mislil, da lahko kar brez nadaljnega vstopi v taborišče. Doživel bi nepričakovano razočaranje. Tak človek ne pozna pimpfov. Mi, ki smo v takih zadevah imeli že izkušnje, smo bili pripravljeni na strog sprejem. Mi vemo, da civilna oseba kar tako brez nadaljnega ne more v mesto pimpfov.

Komaj smo se straži približali na kakih 5 korakov, je ista že križala svoje sulce kakor na povelje, kar je značilo toliko kakor »Halt!« Mi smo nato morali iznesti naše žetle in šele, ko je vodstvo taborišča poslalo dovoljenje, nas je straža pustila naprej. Kakor vidite, ni kar tako enostavno obiskati taborišča mladine. Kako strogi bodo ti stražniki šele tedaj ko bodo pravi vojaki.

Nadaljnja pot nas je vodila med čednimi šotori,

ki so jih obdajali vrtili. Vse je postavljeno lepo v eni vrsti. Okrog 700 pimpfov iz vseh krajev Spodnje Štajerske in iz treh krajev Štajerske živi tu v vzornem tovarštvu, kjer se vedno uči in izpopolnjuje »otom iger, sporta itd. sroznavati veličino in lepoto skupnosti. Vedno in povsod uvidevajo, kako mora biti eden za drugega in vsi za enega, če se pojavi potreba. V neštetih urah službe in prostega časa se utrjujejo zveze med tovariši Spodnje Štajerske in starega dela Štajerske, kar se bo nekoč imenitno obneslo. Če pa kdo misli, da so ti šotori samo od zunaj tako lepi, se moti. Mirno se lahko odpre takozvana »vrata« in lahko se prepriča o vzornem redu, ki tam vlada. Čevlji, škornji, uniforme, nahrbtniki in vse, kar sliši v taborišču, je na svojem mestu in tudi postelj je po vseh pravih »skratčenah«. Za vsakim šotorom vidimo stojala, na katerih se sušijo skledice za hrano. Pri našem ogledovanju smo obiskali tudi pisalno dvorano taborišča, našo konkurenco, šotor tiska, upravo in šotor za zdravniško ordinacijo, kjer smo našli gospoda doktorja, ki si je sončil svoj hrbet, medtem, ko je njegova druga plat bila že dovolj porjavela. Nekaj končno mora delati med ordinacijo. Saj on ni kriv, če ne pride noben pacient. Sonce in zrak sta pač njegova neizprosna konkurenta.

Nato smo se podali na strelišče, kjer je ravno pokalo. Gre samo za zračne puške, ampak strelj klub temu sedijo. Z bledimi obrazi došli fantiči ležijo sedaj rjavi in ožgani na strelnih ležiščih ter izgledajo kakor pravi vojaki. Pri tem je Oberkameradschaftsführer z HJ-bluzo in znakom Infanteriesturmabzeichen urejevalna in popravljajna roka ter svojim malim tovarišem dober učitelj, ki je že davno doživel svoj ognjeni krst in tej mladini lahko marsikaj pove iz svojega lastnega doživljanja. Tudi tukaj leži zraven Spodnještajersca tovariš iz ostalega dela Štajerske.

Ogledali smo si tudi napravo za kopanje, ki so jo fantje sami kopali in izgradili. Tu se je šele pokazalo, kaj vse zmore fantazija. V hladnem potoku imajo plovilni bazen, temu priključena naprava za umivanje in prha sta pa znamenitosti za se. Z maloštevilnimi lesenimi cevmi z malimi luknjicami so si fantiči tukaj postavili pristo zračno kopaljo, kjer se lahko regulira tok vode, ki teče po rjavih hrbtih naših mladih junakov. Tudi sportno udeleževanje in kuhinjska služba sta osvežujoča opravila. Na progi z zaprekami je vedno nekaj fantov. Tukaj se vadijo in tekmujejo, pri čemur je skupno delovanje merodajno. Eden pomaga drugemu, drugače ostane kdo vzdaj in je potem ta zadnji. Če si tudi eden ali drugi pri

Sovjetska gladovna ofenziva se je izjalovila

Sovjeti ne morejo nikjer prodreti nemške fronte - Izpraznjeno mesto Harkov je samo še kup razvalin - Boljševiki bi radi vdri v Ukrajino - Doslej so zaman obtipovali „slabotna mesta“ nemške fronte

Iz Berlina poročajo: Opetovano se je že potrdilo, da v veliki bitki na vzhodu, ki divja sedaj že sedem tednov, ne gre niti za pridobivanje niti za obdržavanje terena. Naše čete, ki se borijo z nadčloveško hrabrostjo, imajo povsem drugo nalogo. Njihova naloga je obrabljanje in razbijanje vojaških moči sovražnika. Ta cilj se mora doseči z najmanjšo uporabo moči in predvsem z najmanjšimi človeškimi žrtvami na naši strani. Vodstvo sovjetske vojske je v tem letu vrglo z največjim naporom vse razpoložljive rezerve orožja in ljudstva v boj, da bi izsililo odločitev. Cilj te odločitve je ponovno zavojevanje Ukrajine, tistega ozemlja, ki bi bilo za boljševike spricho njihovega prehranjevalnega stana najbolj važno. Prav radi Ukrajine so boljševiki vrgli tudi svoje zadnje sile v boj.

tem razpraska nogo, hrabro leti dalje, dokler ne doseže cilja. To pa še ni vse. Napravljen imajo tram za visenje, po katerem z rokami pridejo preko potoka. Končno je treba pralagati še dokaze o pogumu. Skočiti se mora od trama do trama in potem v vodo. To je vedno povezano z veliko hrupa, znak, kako navdušeni so dečki za te vaje. V bližnjem gozdu je skupina fantov, ki imajo šolo o svetovno-nazornih zadevah, na drugi strani je zopet petje ali vaja za 1000 meterski tek ter s tem predpogoj za dosego značke Jungvolk-leistungsabzeichen.

Ko smo zopet dosegli vhod v taborišče, se je sonce že nagnilo. Od vseh strani se sliši petje, od leve in desne prihajajo odredi, ki so se nahajali zunaj pri terenskih igrah ali pa pri kopanju v Windischfeistritz-u. Mladina se vrača, utrujena, toda ponosna na storitve. Po temeljitim čistjenju sledi potem še vesela nogometna tekma, ali pa pripovedovanje pravljic, v čemur kar tekmujejo med seboj. Pri tem se poišče najboljšega pripovedalca v taborišču, ki bo ob zaključku taborenja odlikovan z diplomom in nagrado.

Visek vsega taborenja bo celodnevna igra na terenu, na kar se že danes vsi veselijo. Priredilo se bo »veliko bitko«, pri kateri ne bo manjkalo »mrtvih, težko ranjenih in izgubljenih«. Pri tem bo vsak piupf lahko pokazal, kaj se je naučil in kaj zna, da se sovražniku zoperstavi. Za zaključek je predviden taboriščni cirkus, kjer bo mnogo smeha. Pri tem se tudi vodji taborišča ne bo prizanalo. Nastopali bodo »umetniki« velikega formata, vsak Fährlein bo podal svoje doživljaje in sam ravnatelj cirkusa, ki bo napovedovalec, bo nastopal. Po vseh pravih umetnostih bo vsak še enkrat prebuden in prepikan, predno se poderejo šotori.

Sedaj je pa nastopil v taborišču mir. Fantje sedijo ob hladnem potoku ter z okusom večerjajo. Pozneje čepijo pri svojih šotorih ter pišejo pisma domov. Nekateri stojijo zopet pred tablo z najnovejšimi časopisnimi poročili, se pripravljajo na službo naslednjega dne, prepevajo ali pa igrajo na harmoniko. Prav velik dan je nedelja. Mame in ateki lahko pridejo ta dan v taborišče ter obiščejo svoje drage fantke. Pri tem tekmujejo fanti med seboj, da svojim staršem pokažejo ureditve taborišča in jim dopovejo, kako dobro in prijetno jim je v taborišču. Marsikatera mati je svoje mnenje o taborenju menjala v svoj prid, ko je obiskala svojega sina ter ga našla vsega zadovoljnega in srečnega.

Ko smo zapuščali taborišče, je stala straža pri vzhodu strumno na svojem mestu. Ogledali smo si še ureditev kuhinje šotor materijala, taboriščno kantino, kjer se dobi papir, znamke, zvezke, svinčnike in zobno pasto. V kuhinji se je kadilo iz nekaterih velikih kotlov, sploh je pa tam velik promet in prav prijetno je udarjal pod nos mlačen zrak z marmeladnim zalivom. Skrbeti, za 700 mladih lačnih želodcev ni malenkost. Treba je, da veliko pridnih rok prime za kuhinjska dela, če se bo, da bo vse teklo. Kar deset parov neumorno delujočih rok je lupilo krompir.

Ko smo korakali proti kolodvoru, smo se še enkrat ozrli proti taborišču z mnogimi šotori, ki so, obsevani od zadnjih sončnih žarkov, izgledali kakor bele jadrnice, ki se »družijo« okrog svoje zastave, kakor da bi hotela reči: »Trdno in zvesto držimo skupaj!«

Izid skozi sedem tednov vihrajoče borbe je bil tak, da boljševikom nikjer ni uspel prodor nemške obrambne fronte. Sovjetske divizije so izkrmale na bojiščih in pri tem je bil uničen velik del njihove oborožitve in opreme. Nemške čete so dosegle svoj uspeh v elastično-giblivem bojevanju, ki se je prilagajevalo vsakokratno se menjajočemu položaju. Gotova oporišča, ki jih nemško vodstvo ni hotelo za vsako ceno držati, so nemške čete izpraznile kot teren brez vsake vrednosti. To se je zgodilo nedavno pri Orelu, kjer je bil korigan potek fronte, ki je vezala z naše strani močne odrede. Sedaj so nemške čete brez sovražnega pritiska izpraznile Harkov. Mesto Harkov je v dosedanem vojnem meteu že četrtrič menjalo svojega gospodarja. V sled silnih bojev, ki so se odigravali v neposredni bližini mesta, pa tudi v mestu samem je bil Harkov popolnoma razrušen. Mesto Harkov vsled tega za dolgo dobo ne bo moglo vršiti svoje funkcije kot oskrbovalno središče in kot oporišče. V zadnjem času je bilo mesto skoro stalno izpostavljeno artilerijskemu ognju boljševikov. Nemško vodstvo je zapovedalo zavzetje novih postojank zapadno od Harkova tudi radi tega, da bi preprečilo poulične boje v samem Harkovu, ker zahtevajo taki boji sorazmerno največje žrtve.

Vojaški položaj v področju Harkova se vsled evakuacije Harkova nikakor ni spremenil. Vsled uspešnih operacij severozapadno od Harkova so nemške čete obkolile več močnih sovjetskih odredov. Tudi pri Isjumu in ob Doncu so se boljševiki zaleteli v zid nemške obrambe. To nikakor ne izključuje možnosti, da bodo poskušali doseči svoje srečo tudi na kakem drugem mestu. Doslej so zaman obtipovali nemško fronto po »slabotnih mestih«. To obtipovanje bo pa ostalo tudi odslej brez uspeha.

Emigrantske vlade mlatijo prazno slamo

Takoj po nemški zasedbi Evrope so se začeli iz raznih bankrotiranih politikov nekdanjih držav, sestavljati razni emigrantski odbori. Ti odbori, ki sami sebe nazivajo emigrantske vlade, ne uživajo pri angleški vladi samo gostoljubnost kot politični begunci, temveč dobivajo iz angleških državnih blagaj celotna denarna sredstva za financiranje svoje emigrantske politike. To še pa ni vse. Te vlade brez ozemlja, brez naroda, brez moči in brez denarja ali premoženja so iz oportunističnih razlogov od strani angleške, ameriške ter s temi povezanih vazalnih vlad, kakor tudi od strani sovjetske vlade priznane kot prave vlade svojih držav, akoravno jih nikjer ni, ker stojijo pod nemško in deloma tudi italijansko upravo. Kot take stojijo emigrantske vlade na papirju in v domišljiji z Nemčijo in Italijo tudi v vojnem stanju in so zaveznice takozvanih »združenih narodov«, to so Angleži, Amerikanci, Sovjeti ter njihovi priveski, ki so Nemčiji in Italiji napovedali vojno za osvoboditev Evrope izpod »nacionalsocialističnega in fašističnega jarma«.

Emigrantske vlade tvorijo sami politiki, ki so s svojo politiko propadli ter izgubili svoje življenja nezmožne državnice ter postali takorekoč brezposelni. Anglosasi in deloma tudi Sovjeti potrebujejo te marionetke zgolj iz propagandističnih razlogov, da lahko trobijo v svet geslo o nekih »združenih narodih«, ki se borijo z njimi za svobodo. Da jim gre le za lastne plutokratske interese in so jim ti odbori samo orodje in igračke, s katerimi slepijo predvsem svoje lastne narode ter tisto malo število nevtralnih narodov, ki jih še ni zajela sedanja vojna, tega seveda ne pokažejo. Da je pa temu tako, se vidi najbolje iz preprirov in kriz, ki so v vrstah posameznih emigrantskih vlad na dnevnem redu.

Večina emigrantskih vlad stoji na stališču, da so kot legalne vlade svojih trenutno samo mimogrede zasedenih dežel poklicane pripraviti vse, kar je potrebno za povrnitev v svoje domovine, kakor hitro jih Anglosasi in Sovjeti z orožjem osvobodijo nemške zasedbe. V tem oziru igrajo državne meje največjo vlogo. Vsi ti ministri brez ministrstev želijo za žrtve, ki jih baje doprinašajo v tej vojni, pri zmagovitem povratku kot nadaljnji vladarji svojih dežel, dobiti ne samo nekdanja, temveč celo

NOVE ODREDBE

* **Oddaja svinj.** Da bi se izboljšalo razmerje domačega klanja svinj naprav oddaji svinj, je izšel odlok, da se v primerih, ko se vzame več svinj za domače klanje, mora oddati svinje. V takih primerih je dovolilo za domače klanje navezavo na to, da se mora v teku enega leta, to je 6 mesecev pred in 6 mesecev po klanju, oddati gotovo število svinj. Neodvisno od tega so prehranjevalni uradi dobili v svrhu izboljšanja preskrbe tržišča s svinjami navodila za dobavo tržnih svinj, ki jih bodo svinjerejci po navodilih Ortsbauernführerjev po možnosti oddajali. Tudi svinjerejci, ki na podlagi izvršenega domačega klanja ne spadajo pod oddajno obvezo v smislu zgoraj omenjenih določil, bodo po svojih storitvenih zmoglostih pritegnjeni k oddaji svinj na podlagi navodil.

* **Živilske karte za dopustnike podaljšane.** Reichsminister für Ernährung und Landwirtschaft je podaljšal veljavnost živilskih kart za dopustnike (Urlauberkarten) za nadaljnje tri tedne, to je do 12. septembra 1943. Zaključno z 12. septembrom 1943 se pa na te karte ne bo moglo več kupiti nikakšnega blaga.

* **Prekoračenje dopusta je prelom delovne pogodbe.** Inozemskim delavcem, ki delajo v Nemčiji, se dovoljujejo dopusti in svrhu obiskanja svojih družin tako kakor našim nemškim delavcem. Inozemski delavec pa mora to zaupanje tudi opravičiti ter se po poteklem dopustu vrniti na svoje delovno mesto. Zavlačevanje ali izmikanje, da bi se sploh več ne vrnil na delo, se smatra za prelom pogodbe, po kateri je bil dotični zaposlen. Prelom delovne pogodbe je kazniv z ječo in denarnimi globami.

* **Inozemski delavci so na potovanjih na dopust zavarovani zoper nezgode.** Tako glasi odlok generalnega pooblaščenca za delo. Zavarovanje se nanaša na vsa potovanja od delovnih mest na dopust in iz dopusta do delovnega mesta, kakor tudi za nastop dela od doma do delovnega mesta. Odlok je veljaven v Reich-u in v zasedenih pokrajinah.

povečana državna področja. Akoravno se Anglosasi in Sovjeti zavedajo, da gre za kupčije za medvedovo kožo, ki ga še nikdo ni ujel, so si ti zastopniki svojih Anglosasom in Sovjetom priključnih združenih narodov ravno radi teritorijalnih vprašanj in bodočih državnih mej in držav, ki bi jih radi oživel, precej v laseh. Churchill, ki je po starih angleških političnih metodah znan kot dober obljubovalec pomoči, koncesij in dobrot malim narodom, kadar jih potrebuje za svoje politične cilje, in pozneje nikdar nič ne drži, je pri apetitu, ki ga kažejo gotovi emigrantski ministri v pogledu področja držav, katere jim naj prinesejo anglosaški bojevnik, izgubil svoj mir ter se jih začel otesati. Emigrantske vlade, med njimi predvsem jugoslovanska, si tudi v pogledu svoje notranje politike, ki jo pripravlja v inozemstvu in bi jo rada nadaljevala v domovini, ki se naj zopet oživi, ne more zediniti. Zato so te vlade vedno v krizi ter se menjajo osebnosti in ves odbor. Lahko si je predstavljati, kako bi izgledalo v deželi, ki bi jo zavadali ti emigrantje, ki se še sedaj, ko igrajo v inozemskih veleemstih ministre z dviganjem plač iz tujih blagajin ter politiziranjem brez naroda in brez države po raznih hotelih in kavarnah v svojih pogledih ne strinjajo.

Pri vsem tem se pa ne sme pozabiti, da je politično udejstvovanje emigrantov vseh vrst njihovo lastno delo, ne da bi imeli za to od svojega naroda kako pooblastilo. V tem je viden ves egoizem teh ekselenc, ki ne morejo pozabiti časov, ko so po neumnosti in politični nezrelosti svojih narodov na njegove račune imenitno živel, se dobro imeli, dokler niso zapravili in zagospodarili svoje narode in države.

Po najnovejših poročilih so Angleži te jim do neke meje potrebne in kljub temu sitne, viljive in neprijetne goste izrinili iz londonskih hotelov v Egipt, kjer jim glavno mesto Kairo služi kot azil, dokler jih Stalin, ki bi jih v interesu svoje politike rad zvalil v Moskvo, s svojim vplivom, ki ga ima na svoje zavezničke Anglosase, ne bo spodil tudi iz Egipta. Stalin s svojimi znanimi vojnopolitičnimi in »diplomatskimi« metodami bi v službi, da jih dobi v Moskvo, znal te možake še veliko bolj izkoristiti v svoj prid in njihovo škodo, kakor kakšen Churchill.

Uspete prireditve nadaljnjih Ortsgruppentagov

Der Bundestührer besichtigt die Leistungsschau in Hohlenstein

Gauleiter in
Reichsstathalter
v
Gonobitz-u,
Heilenstein-u
" "
Hohlenstein-u

Aufnahme:
Weissensteiner

Der Gauleiter spricht in Gonobitz

Tudi minulo soboto in nedeljo so se nadaljevale prireditve Ortsgruppentagov in kakor zadnjič, je tudi tokrat, iznenada obiskal Gauleiter in Reichsstathalter dr. Sigfried Uiberreither nekatere Ortsgrupe ter jim osebno izročil zastave.

Proslava v Gonobitz-u je dokazala, da se je ta nemški trg po 23 letih tujega gospostva hitro znašel v naročju Reich-a ter se uvrstil v prve vrste tistih, ki korakajo na Spodnjem Štajerskem v veliko nemško bodočnost.

Storitveno poročilo Ortsgruppenführer-ja dela vtis, kakor da bi bile storitve večje kakor sta jih vloženo delo in trud zaslužila. V takih odločilnih odsekih v zgodovini Ortsgrupe je pa kljub temu možno napraviti si sliko o vsem, kar se je doslej doseglo. Ako je uspelo prebivalstvo izravnati z Reich-om, gospodarstvo pospešiti, kulturno delo dvigniti, kakor ga prikazuje kulturna razstava pevskih družin, skupina igralcev lajkov, skupina plešalcev, glasbe, 50 let starega moškega pevskega zbora, tria citrašev itd., je Ortsgrupa lahko ponosna na delo zadnjih dveh let, hkrati pa lahko sprejme tudi priznanje in zahvalo za nesebično častno udeleževanje za vse svoje sotrudnike.

Jutranja proslava, ki je bila povezana s počastitvijo padlih junakov v gaju junakov, ki se nahaja izven trga s sijajnim izgledom po romantični ravnini, se je vršila ob navzočnosti Gauleiter-ja in Reichsstathalter-ja dr. Uiberreither-ja. Med gosti je Gauleiter pozdravil odposlanca boterske Ortsgrupe Neudar, ki jo je vodil Ortsgruppenleiter Kaltenegger, sestavljene iz 6 funkcionarjev in devetih fantov godbe, nadalje odposlanca Ortsgrupe Waltersdorf z Ortsgruppenleiter-jem Winkler-jem ter odposlanca Ortsgrupe St. Johann i. d. Heide z Ortsgruppenleiter-jem Paliko. Ortsgruppenführer Roposa je v spominskem govoru omenil, da so žrtve vedno večje, če je vpostava velika in to je v osvobodilnem boju našega naroda neizogibno. Nato je pred spominskimi tablam padlih iz lastne Ortsgrupe položil venec. Sledil je ogled razstave obrtnega dela prebivalstva trga Gonobitz, ki si jo je ogledal tudi Gauleiter. Gauleiter si je ogledal tudi zastavo meščanske garde ali brambve v Gonobitz-u iz revolucijskega leta 1848, nadalje vasko knjižo, ki ima že precej vpisov, skulpture nekdanjega župana Raditsch-a, statistične podatke o delovanju urada Frauen, produkte tovarne usnia Laurich ter rokodelske izdelke.

Ob deseti uri so nato po govoru Gauleiter-ja v osrčju parka na okrašenem prostoru slavnostno izročili zastavo. Gauleiter-jev govor je bil nešteto-krat navdušeno prekinjen. Zborovanje je predstavljalo zaprisego nemškega trga Gonobitz, da je pripravljen stati do zadnjega moža in zadnjega vzdih-ljaja za Reich-om in nemškim narodom.

Popoldan so sledile na veselilnem travniku ljudske veselice vseh vrst, katere si je ogledal tudi Bundesführer Steindl.

Heilenstein je prva podeželska Ortsgrupa v Kreis-u Cilli, ki je imela svoj Ortsgruppentag. Slavnostno okrašene hiše so napravile lep vtis in čedno sliko kraja, kjer tvori Ortsgruppenheim središče. Navzočnost Gauleiter-ja in Reichsstathalter-ja je prireditve posebno dvignila in olepšala.

Ortsgrupa se deli na 21 blokov in tri celice ter obsega 33 km² z 2700 prebivalci. Od teh je 80% zaposlenih v kmetijstvu, ostali pa v industriji nogavic, ki je lepo razvita. Ortsgrupa razpolaga s tremi šolami, z gozdarskim uradom in Raiffeisenkasso. Tudi rokodelstvo je omembe vredno. Posebno vidno in podčrtano je delo urada Frauen, ki je za vojake že mnogo dobrega storil. Urad Landvolk je zelo agilni. Kreisführer Dorfmeister je nato otvoril razstavo o storitvah ter razstavo Ortsgrupe in industrije, ki je bila prirejena v prostorih Ortsgruppenheim-a.

Med koncertom pred Ortsgruppenheimom sta se pripeljala Gauleiter in Bundesführer v Heilenstein, veselo sprejeta in pozdravljena po mladini, Wehrmannschaft-u in mnogih domačinih. Gauleiter si je najprej ogledal razstavo delovnih storitev Ortsgrupe ter se laskavo izrazil o njej. Nato je sledil ogled otroškega vrta, kjer so malčki pokazali z igrami in plesi, kaj so se lepega in veselega v zadnjih mesecih naučili. Gledališka skupina je ta dan prvič javno nastopila z veseloigro »Amor am Leidenhof«. Obiskovalci predstave niso štedili s priznanjem, ker jim je igra ugajala.

V nedeljo jutro se je nabralo mnogo ljudi k proslavi v gaju junakov. Veliki shod, ki ga je obiskalo nad 1000 ljudi, je bil najlepši izraz domovinske zvestobe Heilenstein-čanov. Kreisführer Dorfmeister je po uvodnih besedah po nalogu Bundesführer-ja izročil Ortsgruppenführer-ju zastavo.

PX-Kriegsbericht Casper (PBZ — Sch)

Kurze Gefechtspause

Seit Tagen stehen die Grenadiere im Abwehrkampf. Eine Gefechtspause wird dazu benutzt, um im Deckungsloch ein Auge voll Schlaf zu nehmen

Kreisführer je pri tem zaključil z besedami: »Dokler bomo dihali, se bomo bojevali za Nemčijo in nemško Spodnjo Štajersko.« Sledila je vaska popoldanska prireditev v grajskem parku. Pri tem je bil lepo viden ogromen uspeh, ki ga je doseglo kulturno delovanje Ortsgrupe. Prireditve je bila v celoti praznik za Ortsgrupo Heilenstein, saj se je iste udeležilo vso prebivalstvo v znak, da je vredno odlikovanja, ki ga je deležno s podelitvijo Ortsgruppenfahne.

Hohlenstein spada med tiste Ortsgrupe našega gorovja Bachern, ki kljub težav s svojim vrlim Ortsgruppenführer-jem Puckel-om, odlično deluje in je že tudi mnogo storila. Tudi na to Ortsgrupo je Spodnja Štajerska lahko ponosna. Zgodovina Hohlenstein-a ima svoj izvor v gradu Hohlenstein, ki je bil grajen v 14 stoletju. Nasebina na južnem vznožju gorovja Bachern se je pozneje prav počasi razvijala. Opirala se je prvotno na medtem že opuščene kamnolome marmorja in premo-govnike. Danes živi prebivalstvo od gozdarstva, predelovanja lanu, volne in vina.

V svojem poročilu o storitvah in delovanju Ortsgrupe je Ortsgruppenführer posebno naglasil, da so tudi visoko v hribih stanujoči ljudje, kljub oddaljenosti in jezikovnih težav, pripravljeni svojim skromnim razmeram primerno sodelovati pri nalogah, ki jih ima Spodnja Štajerska. To je razvidno iz nabiralnih akcij, ki zaznamujejo 54.000 RM, na vojno zimsko pomoč, nadalje iz udeležbe žensk pri raznih apelih ter volje in pripravljenosti prebivalstva za izravnavo in popolno izenačenje z ostalim prebivalstvom Reich-a. Kreisführer Doboczky se je nato zahvalil posebno ogroženim celicam, ki jih upravljajo in vodijo častni Zellen- in Blockführer-ji, ki so se pokazali kot pravi Führer-jevi vojaki domovine.

Edinstvena storitvena razstava Ortsgrupe je pokazala tisto neprecenljivo moč, ki še drema v našem ljudstvu in katere prebuditev in plodonosno izkoriščanje za narodno skupnost predstavlja najvažnejšo nalogo nacionalsocialističnega ustvarjanja na področju prevrednotenja. Z ljubeznijo se je dovolilo vsakemu človeku udeležiti se razstave, če je le napravil kako rezbarijo iz lesa, kako stvarco iz lanu ali volne, predelal kakšno ribjo kožo, kako kovaško delo, izdelal kako leseno posodo brez obročev itd. Z ilustracijami izpopolnjene statistične navedbe o skrbi za vojaštvo, o začetku ljudske knjižnice in o neumornem delu za nemštvo povejo mnogo Hohlenstein ima nadalje ljudski oder, vasko godbo ter moški pevski zbor. Zanimiva je tudi vaska knjiga.

Ortsgrupa Hohlenstein ima prav posebne zasluge, ki jo dvigajo iznad ostalih Ortsgrupp. To je tudi Gauleiter-ju dalo povod, da je osebno izročil Ortsgruppenführer-ju zastavo. Pri zborovanju je uvodoma govoril Führungsamtsleiter Tremel. S počastitvijo Führer-ja in himnami se je lepo uspelo prireditve zaključilo.

V Thomasberg-u se je Ortsgruppentag začel v soboto z velikim zborovanjem funkcionarjev. Ortsgruppenführer Suppanz je odal obširno poročilo ter podčrtal zasluge svojega predhodnika, ki je odšel k vojakom. Podatki in številke, ki jih je na-

vajal, govoriyo - o uspešnem obnovitvenem delu. Kreisführer je zaključil z besedami: »Samo tako bomo nekoč pred našimi vojaki, ki se vrnejo iz front, lahko obstojali, če bomo v domovini z nikdar nihajočo zvestobo sledili parolam našega Führer-ja.«

Lična razstava slik in številčk je nudila vpogled v vse, kar je Ortsgrupa doslej storila. Večinoma s domačimi delovnimi silami se je obnovilo ceste in mostove, uredilo sportho igrišče ter samo lanskega leta oddalo 163.000 jajc in 20.000 kg krompirja razen vsega drugega. Izboljšanje življenjskih razmer je najboljše vidno v tem, da je urad Volkswohlfahrt organizacije Steirischer Heimatbund leta 1941/42 skrbel za 3400 oseb, v letu 1942/43 pa samo za 2600 oseb. Razstavljeni sta bili dve sliki Thomasberg-a in okolice ter vaška knjiga, kar je vzbujalo splošno pozornost. Rokodelstvo kraja je bilo zastopano z lepimi lončarskimi izdelki ter lepo izdelanimi deli vozov. Knjižnica ima 200 knjig ter 80 stalnih izposojevalcev.

Ljudska veselica in vaški večer sta najlepše uspela. Kaj so domačini tukaj lastnega pokazali, je naravnost prijetno iznenadilo. Nastope so podprla dekleta, ki so vpostavljeni za dela s spravljanjem pridelkov. Bila je to ženska mladina iz Štajerske. Jutranja proslava v gaju junakov je tvorila uvod v drugi dan proslave. Pred spominskimi deskami treh v sedanji vojni padlih domačinov se je to slavnostno odigralo. Sledile so spornete pririditve mladine, ki so gledalce ugajale. Nato je na slavnostno okrašenem prostoru z razgledom v daljne hribeke gorovja Böhela spregovoril zastopnik Bundesführer-ja dr. Carstanjen ter v okviru velezborovanja ob navzočnosti 1200 oseb, Ortsgruppenführer-ju v imenu Bundesführer-ja izročil Ortsgruppenfahno. Ortsgruppenführer je prevzel zastavo kot podobo večne povezanosti s svojo zaščito. Zastava mu bo ponosen znak dosedanjih storitev ter stalna opominjevalka za nadaljnjo neumorno delovanje.

*

Za prvimi štirimi Ortsgruppami mesta Marburg je dne 21. in 22. avgusta tudi Ortsgrupa Marburg VI priredila svoj Ortsgruppentag, ki je dobro uspel. Hiše, ki ležijo na področju Ortsgrupe, so bile v zastavah. V zborovalni dvorani lastne Ortsgrupe je v soboto bil sestanek voditeljev, ki mu je prisostvoval tudi Kreisführer Knaus. S številkami je Ortsgruppenführer položil račun o delovanju Ortsgrupe, ki so napravile globok vtis. Zaključno besedo je imel Kreisführer Knaus, ki je ocenil in pohvalil pridnost in uspehe. Nato je sledila otvoritev razstave storitev v uradu Ortsgrupe, kjer so razen statističnih podatkov imeli tudi razstavljeni dela. Nadaljnji potek popoldneva se je odigral na spornem igrišču »Rapid«, kjer ni manjkalo obiskovalcev.

Kakor pri vseh Ortsgruppentag-ih, je tudi tukaj velezborovanje tvorilo osrednjo točko prireditve, ki se je vršila v večernih urah. Prostor pred dvorano je bil ves v zastavah, ko so ga stotine in stotine poslušalcev napolnile - da so poslušale izvajanja Führungsamtsleiter-ja Treml-a, ki je bil določen, da izroči zastavo. Izvajanja govornika so bila večkrat z odobravanjem prekinjena. Zaključek je predstavljaj zaobljubo, storiti vse za dosego končne zmage. Prav slavnosten je bil trenutek, ko je Führungsamtsleiter Treml izročil Ortsgruppenführer-ju zastavo ter s tem simbolično počastil delo Ortsgrupe.

Nedelja je prinesla budnico, ki jo je svirala godba Wehrmannschaft-a. Temu je sledila počastitev padlih iz Ortsgrupe na pokopališču junakov v Drauweiler-ju, kjer so položili vence. Potem je bila jutranja proslava pred zborovalno dvorano. Nedelja je bila posvečena najmanjšim prebivalcem Ortsgrupe, ki so se pri otroški veselici razveseljevali v ulici Magdalengasse. Ljudska veselica na spornem igrišču je razveselila vse, staro in mlado. Zaključek Ortsgruppentag-a je tvoril pester večer v zborovalni dvorani, kjer so pevskemu društvu Marburger Volkliedchor izročili diplomu priznanja Volkskulturwerk-a organizacije Steirischer Heimatbund.

POZORI! Naročniki »Stajerskega Gospodarja«!

Ako naročnik spremeni svoje stanovanje ali svoj naslov, mora to pravočasno javiti svojemu poštnemu uradu, ki mu dostavlja naš list. Poročanja o takih spremembah na našo upravo so brezpredmetna. Kakor poštni uradi sprejemajo naročnike za naš list, tako sprejemajo tudi denar za naročnino. Pisanje na našo upravo po poštne čeke ni potrebno.

Sowjetbataillon bis auf acht Mann aufgerieben

Deutsche Grenadierkompanie zerschlug den Angriff — Vor der HKL blieben die Sowjets im Feuer liegen

Von Kriegsberichtler Peter Kustermann

PK Der Kompanieführer hatte als erster am Scherenfernrohr die feindlichen Bewegungen erkannt. Er sah einige Bolschewisten Hindernisse vor ihren Stellungen beseitigen, stellte starke Gruppen fest, die sich, mit Maschinengewehren und Maschinenpistolen schwer bewaffnet, aus der Mulde heranschoben.

Es war offensichtlich, daß der Feind die Überraschung des hellen Vormittags ausnützen wollte, an dem gewohnterweise der große Teil der Kompanie in den Bunkern nach durchwachter Nacht schlief.

In Minuten war die Kompanie alarmiert, waren die Gräben und Stellungen besetzt, die Artillerie verständigt und die schweren Waffen eingerichtet. Inzwischen waren die bolschewistischen Kompanien bis an den Sperrfeuerbereich herangekommen. Die braunen Haufen waren dem bloßen Auge greifbar nahe. Im rechten Augenblick erging der Feuerbefehl an die schweren Waffen. Jaulend zogen die Granaten über die Höhe hinweg und warfen den Feind zu Boden. Wie von einem wilden Schrecken erfaßt, wollten einige Bolschewisten nach rückwärts laufen.

Durch das Scherenfernrohr war deutlich zu erkennen, wie ein sowjetischer Kommissar die Infanteristen wieder nach vorn zwang und sie vorantrieb. Es waren unverkennbar Fußtritte, mit denen er die Zögernden vorwärtstieß.

Die gegnerische Artillerie und die Granatwerfer unterstützten ihre Stoßtrupps und deckten die Höhe mit schwerem Feuer ein. Fernsprechleitungen brachen unter den Einschlägen auseinander. Schließlich hing die gesamte Feuerleitung an einer einzigen Leitung. Artillerie, Infanteriegeschütze, die Granatwerfer, jede Korrektur für sie, die Meldungen an das Bataillon und das Regiment, die Befehle an die Infanteriezüge, — die einzige intakte Fernsprechleitung ersparte bis zum Augenblick der endgültigen Entscheidung Melder und Funker und blieb ununterbrochen in Betrieb.

Der Weg der Bolschewisten, vom Kommissar immer wieder in die krepierenden Granaten gejagt,

war gezeichnet von braunen erstarrten Kleiderbündeln der Gefallenen, die zwischen den Granatrichtern liegen blieben. Maschinengewehre und Scharfschützen hieben zwischen die Angreifer, die mehr und mehr zusammenschmolzen.

Einem Teil gelang es schließlich, in den toten Winkel des abfallenden Hanges zu kommen. Ein Stoßtrupp schob sich in das eigene Drahthindernis heran. Dort aber erfaßte ihn ein Maschinengewehr, hinter dem einer der bewährtesten und erprobtesten Schützen lag. Als sein Gewehr eine Hemmung bekam, setzte er mit einem zweiten die blutige Abwehr fort, solange, bis der letzte der Angreifer von seiner Stellung zusammenbrach und die Detonationen der Handgranaten rings um ihn verebten und aufhörten.

Bis zur Nacht schwieg das Feuer der schweren Waffen nicht. Erst der Einbruch der Dunkelheit zwang zur Kampfpause. Kein Bolschewist war in den Gräben gekommen.

Um Mitternacht schlüpfte ein eigener Spähtrupp durch die Ausfallgasse. Noch keine zehn Minuten waren vergangen, als Maschinepistolen losschossen und Handgranaten auseinanderkrachten. Wenige Minuten. Dann war es vorbei.

Der zurückkehrende Spähtrupp, der seine Aufgabe erfüllt hatte, meldete rund 60 bis 70 Schützenlöcher vor der deutschen Linie, besetzt mit Bolschewisten. Sie waren die Übriggebliebenen der bolschewistischen Kompanien.

Nun vollendeten die Granatwerfer, was der Spähtrupp festgestellt. Salve auf Salve hieb in den genau in seinen Löchern erkannten Feind, der sich auf die Lauer zum Sprung in den Gräben gelegt hatte. Als weit über dreihundert Granaten aus den Rohren waren, war der letzte Widerstand niedergewalzt.

Acht oder neun Mann waren es, die von dem bolschewistischen Kompanien heil zurückkamen. Alles übrige war tot oder verwundet. Einige Zeit später hat dies ein Überläufer ausgesagt und bestätigt.

Letalski alarm

Letalski alarm poseduje tri vrste znakov ter je važno, da jih pozna prebivalstvo mest in večjih krajev, kjer je uvedena letalsko-zaščitna služba in kjer se iste še lahko sliši. Za slučaj, da je treba javnost opozoriti na nevarnost letal (Öffentliche Luftwarnung), zasvirajo sirene po dnevu trikrat s visokim neprekinjenim glasom, ki traja po eno minuto. V takem slučaju teče vso gospodarsko življenje naprej in tudi ves ostali promet se nadaljuje. Prebivalstvo v tem primeru lahko samo izbira. Ako hoče, lahko gre v zaklonišča itd., če pa ne želi, pa to lahko tudi opusti.

Kadar gre za letalski alarm (Fliegeralarm), tujijo sirene v dvigajočem in padajočem glasu od ene do dveh minut. V tem primeru se pa prebivalstvo mora podati v letalska zaklonišča itd. ter se obnašati kakor to predpisujejo letalsko-zaščitni predpisi. Cestni promet se mora ustaviti. Proge, po katerih se vrši promet z vozili, morajo biti proste in to na vsak način. Po delavnicah in podjetjih se ustavi delo primerno navodilom, ki jih izdaje tovarniški letalsko zaščitni funkcionarji.

Znak, da je letalska nevarnost minula (Entwarnung), dajo sirene s visokim neprekinjenim glasom, ki traja eno minuto. Sedaj se lahko zapusti zaklonišča, delo po obratih se lahko nadaljuje in tudi cestni promet lahko gre svojo pot. Prebivalstvo se poprime zopet svojega dela.

□ Otto von Habsburg še tudi straši. Glasom poročil lista »Times« je znani Otto Habsburški, ki živi v Ameriki, zaprosil ameriško vlado, da bi mu dovolila ustanovitev »avstrijske legije«. Ameriška vlada je pa seveda to prošnjo energično odklonila, ker dobro ve, da ta mladi mož v svojo legijo ne bi mogel spraviti drugega kakor svoje tri brate, ki s njim vred sanjajo o cesarskih in kraljevskih časih, ki jih ne bodo nikdar več dočakali.

□ Roosevelt bo odpoklical svojega veleposlanika v Moskvi. Kakor poroča »Associated Press«, je naznanil uradni zastopnik ameriške vlade na časnikarski konferenci, da bo ameriška vlada v kratkem odpoklicala svojega dosedanjega veleposlanika v Moskvi, Standley-a.

□ Minister Aoki v Sanghaju. Po svojem obisku v Nankingu je prispel minister za velikoazijske zadeve Kazumo Aoki v nedeljo s svojim spremstvom v Sanghaj.

□ Nesramno nadlegovanje španskega državnega šefa. Veliko senzacijo so vzbudile v Londonu vesti, ki se nanašajo na obisk angleškega veleposlanika Sir Samuel Hoare-a pri španskem kaudilju in generalisimu Francu. Angležu se je tako strašno mudilo, da je odletel celo z letalom v letno rezidence generalisima Franca. V Londonu pričakujejo prihodnjega tedna obisk Hoare-a, ki bo ob tej priložnosti poročal vladi o uspehu svoje misije. V Londonu kar nič ne prikrivajo, da gre to pot za izseljevanje, in sicer za izročitev po Španjolcih zasedene pokrajine Tanger. Anglija se ni nikdar sprizajnila z dejstvom španske okupacije nekdanjega »mednarodnega« področja. Vsekakor hoče imeti Anglija Tanger kot nekako odskočno desko za napad na španski del Maroka.

□ Absolutna vladna večina delavske stranke v Avstraliji. Kakor poroča agencija Reuter iz Melbourne-a, je dobila Delavska stranka (Labour Party) pri zadnjih volitvah v avstralski parlament absolutno večino. Izidi še niso povsem znani, toda po dosedanjih poročilih je dobila od 74 razpoložljivih sedežev nič manj kot 43 mandatov.

□ Opozicija proti Rooseveltu. Nova severoameriška stranka napredka, ki jo vodi znani senator La Follette, je odpovedala prezidentu Rooseveltu in njegovi gospodarski politiki sleherni podpora. Omenjena stranka je že svojčas obsodila vstop Združenih držav v sedanjo vojno. Sedaj je obrnila hrbet tudi Rooseveltovi notranji in gospodarski politiki.

IZREK TEDNA

Cast in spoštovanje ženam, ki so vzorne družinske gospodinje

Sören Kierkegaard je zapisal: »Nimm ein junges Mädchen, von dem man nicht gerade sagen kann, sie ist eine Schönheit, — wenn sie, wie es ein junges Mädchen sein kann, häuslich ist: Ehre sei ihr! Und auf der anderen Seite eine strahlende Schönheit, und gib ihr meinetwegen noch allerhand Talente als Zugabe, und laß sie meinetwegen eine berühmte Person sein: Wenn sie nicht häuslich ist, wenn sie nicht einmal Ehrerbietung dafür hat, dann ist sie mit all ihrer Schönheit, ihren Talenten und ihrer Berühmtheit doch nur ein mittelmäßiges Frauenzimmer. Häuslichkeit! Damit machen wir dem Weibe das große Zugeständnis, daß es eigentlich das Weib ist, daß das Heim schafft; des jungen Mädchens Rang, und wenn es auch nie verheiratet würde, bestimmen wir trotzdem nach seiner weiblichen Würde: Häuslichkeit.« (Vzami mladega dekleta, o katerem se ne more reči, da je lepota, — če je domačinsko-gospodinjsko, kar je lahko veako dekle. Cast mu! Na drugi strani sijajna lepota, in da ji radi mene še razne nadarjenosti kot dodatek, in napravi iz nje slavno osebnost: »Če ni domačinsko-gospodinjska, če nima za to miti spoštovanja, je kljub svoji lepoti, talentov in imenitnosti, ženska srednje vrednosti! Domačinsko-gospodinjsvo! S tem priznavamo ženski, da je sploh ženska, ki ustvarja dom; mlademu dekletu stopnjo in tudi če se nikdar ne poroči, ga kljub temu cenimo po njegovem ženskem dostojanstvu, ki se mu pravi domačinsko-gospodinjsvo.)

Ženska je že po naravi določena za materinstvo ter s tem tudi za domačinsko-gospodinjsvo, ki je z vzgojo otrok in z družinskim življenjem najožje povezano. Že od nekdaj je ženska delala, gospodarila in kraljevala tam, kjer je stanovala družina. Bili so časi, ko ženske sploh niso poznale drugega opravila kakor domače gospodarstvo. Splošen napredek in razvoj civilizacije je ustvaril nova dela in delitev dela, prinesel je dela in poklice, ki so bili bolj primerni za nežne in urne ženske roke, kakor za težje in okornejše moške. Kuhanje, pranje, šivanje, pletenje, tkanje, predenje itd. je rodilo nova ženska dela v družinskih krogih za lastne potrebe in za potrebe drugih ali splošnosti. Kakor vemo, prvo primitivno živeče človeštvo ni poznalo krojačev in čevljarjev, temveč ljudje so si izdelovali svoje skromne potrebščine sami. Poznejši razvoj je šel svojo naravno in znano pot, ki je tudi ženske pritegnil v razna dela in poklice. Čas med prvo svetovno in sedanjo vojno je pa ženski svet zajel skoraj v vsa dela in vsa opravila, ki so nekdaj bila pridržana moškim. To je ženski odvzelo veliko časa in moči, ki ga je nekdaj posvetila domačinstvu, danes ga pa mora opraviti tudi v največjih primerih med svojimi prostimi urami. To je pravilno, dobro in lepo, najlepša naloga žensk in za služi vse priznanje. Žene, ki razen svojih poklicnih dolžnosti opravljajo tudi družinsko gospodinjsvo, je treba visoko čislati.

Dobra gospodinja, ki razume in zna vsako stvar pravilno urediti, je za družino več vredna, kakor morebitni najboljši dohodki moža kot družinskega poglavarja in v poklicu stoječe žene skupaj. Kdor ima svoj pogled v življenju odprt in lastno sodbo, lahko potrdi da so mu znane družine, ki z razmeroma malimi dohodki boljše in lepše izhajajo, kakor nekatere druge z veliko večjimi prejemki. Vzrok je seveda v gospodinjstvi. Dobre domačinske gospodinje znajo iz malega nekaj dobrega ustvariti, slabe gospodinje pa tudi z velikimi sredstvi ne morejo in ne znajo zadovoljevati svoje družine, še manj pa kriti z dohodki vse svoje izdatke. Naš narod pozna prejšnjor, da slonijo na dobri hišni gospodinjstvi trije stebri družinske skupnosti. In to je res. Ozmimo se samo na stare, zapuščene ločence, vdovce in samce, ki so nekoč v pogledu prehrane, oblačil, stanovanjske kulture itd. bili pod skrbno roko izkušenih mater in žen. Kaj ugotovimo? Da je pri njih kljub denarnih sredstev ki jim stojijo na razpolago, marsikaj pomanjkljivega, revnega in slabega. Je pač tako da se med moškimi, ki jim že po naravi ni dano, bolj redko naleti na človeka, ki bi znal in se z veseljem in voljo vrgel na domačinsko gospodinjsvo. Na vseh koncih in krajih se na takih moških opaža, da ne skrbi za nje pridna, delavna in spretna roka ženo-gospodinje.

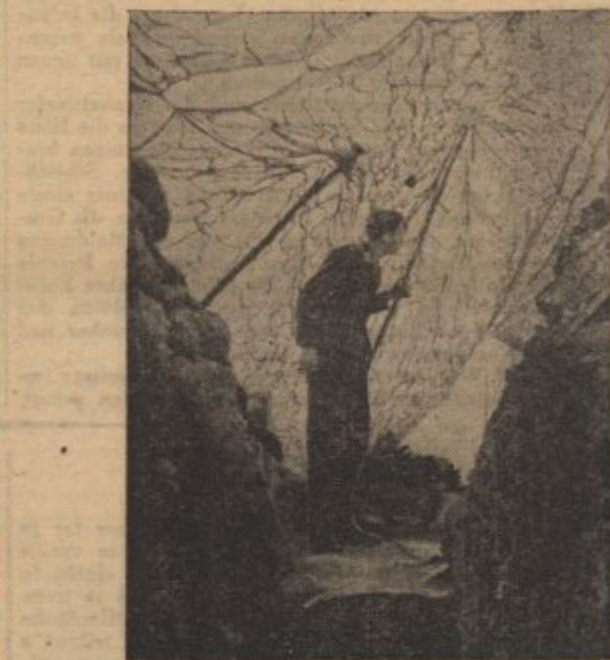
Ponos vsake žene zahteva, da se brez ozira na morebiten poklic, izuri in izpopolni tudi v gospodinjsvu. V zgodovini raznih kronanih glav najdemo celo vrsto kraljic in cesaric, ki so kljub do-

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

Nebelwerfer gibt ein Ein Do-Gerät in Stellung gebracht worden. Die Munition wird ausgeladen und mit rasen die Raketenjochse verderbenbringend in die feindlichen Linien

Ein Sowjetkrieger wird gefangen. Pak ist an Dorftrand aufgefahren und feuert nun, was aus den Rohren herausgeht, in die Bolschewisten, die heftigen Widerstand leisten, buchstäblich auszuhebern. Selbst den Kanonieren drohen von den hinterbrochenen Geschützen die Ohren. PK-Kriegsbericht Wurm Atlantic

Riesige Brandfackeln am Horizont kündigen die Vernichtung zahlreicher sowjetischer Häuser, die an dieser Stelle der deutschen Front einen Durchbruch versuchten. PK-Kriegsberichter Broenner (Sch)

PK-Kriegsberichter Trapp (Sch)

Im Schutz der Tarnnetze Die Bunker und Kampfstände einer Luftwaffenfelddivision an der Ostfront sind gegen Feindsicht durch große Tarnnetze gesichert. PK-Kriegsberichter Mittelstädt (Sch)

Sowjetflieger im deutschen Flakfeuer Panzermänner beobachten aus ihrem »Tiger« das Feuer unserer Flak auf sowjetische Schlachtflieger, die ein von unseren Truppen besetztes Dorf anzugreifen versuchen. PK-Kriegsberichter Broenner (Sch)

Scharl-Ahn-Autoflex Generaloberst Johannes

PK-Kriegsbericht Paulsen (PBZ — Sch)

Vom Kampf im Osten Durch ein den Bolschewisten entrissenes Dorf rollen die Wagen des Nachschubs an den brennenden Häusern vorbei nach vorn

PK-Kriegsbericht Zeymer (PBZ — Sch)

Abwehrschlacht am Mias Auf einer Anhöhe neben den Grenadiern in der vordersten Linie hat sich auch der vorgeschobene Artilleriebeobachter eingegraben und leitet von hier aus über seinen Funktrupp das Feuer der Batterien

stojanstva in bogastva, v katerem so živele, bile v največjih primerih gospodinje svojim družinam. Zgrešeno je na primer mnenje matere mladega dekleta, ki je namenjeno za študiranje, da ne potrebuje kuharskega, šivalnega in ostalega družinsko gospodinjskega znanja. Res je, da je življenje pestro in podvrženo velikim spremembam in možnostim, nikdar pa ne bo prišel tak preobrat v načine človeškega življenja, da bi ženska ne potrebovala družinsko-gospodinjskega znanja. Kakor je družinska mati, tako je tudi samska ženska bila in bo navezana na znanje gospodinjskih del, pa naj si bo delavka, nameščenska, zdravnica itd., ali pa samo sopogova najvišjega državnega uradnika. Razumna in uvidna mati bo svojo hčerko znala uvesti v domačinska dela, ne da bi hčerki to delo življenje grenilo. Pravilna materinska vzgoja mora hčerko igrave upoznati z znanjem kuhanja, pranja, likanja, šivanja itd. ter ji vcepiti veselje in ponos do teh ženskih del, ki jih lahko opravlja, ne da bi radi tega bila prikrajšana na svojih izprehodih, sestankih itd.

Kierkegaard je imel prav, ker je dejal, da je pri ženski poznavanje gospodinjskega več vredno kakor vsa lepota ter razni drugi talenti. Dekle, ki je postalo pisarniška nameščenska in se v življenju ni naučilo pravilno skuhati skodelice čaja, oprati žepni robec, zakrpati nogavice in zlikati krilo, bo po izgubi matere, če se omoži ali ne, prav slaba gospodinja in to po krivdi napačne vzgoje, zgrešenega gledanja v domačinsko-gospodinjska dela ter malomarnosti.

Ponos in odlika vsake ženske je in tudi mora biti, da je, čim doraste, za vse primere podkovana v vseh delih, ki jih zahteva gospodinjenje za sebe in za morebitno družino. V tem tiči velik del sreče in zadovoljstva, saj vemo, da propade veliko družin, ker žene ne znajo gospodariti ženske, ki so dobre družinske gospodinje, tudi v drugih poklicih uspevajo. Dobro gospodariti se pravi, storiti vse tako, da je prav. Delati preudarno, razumno, vestno, natančno in marljivo, pri tem pa štediti sredstva, ki se uporabljajo ženske, ki se že kot otroci pri materah, v šolah, tečajih itd. naučijo gospodinjsva ter jim je to delo ljubo in drago, imajo od tega znanja ves svoj vek v vseh življenjskih položajih prednosti in koristi.

POLITICNI DROBIZ

General Giraud je bil na Siciliji. General Giraud je imel na Siciliji razgovore z angleškim generalom Alexandrom. Po teh razgovorih se je vrnil Giraud v Alžir.

V republiki Čile ne morejo sestaviti vlade. Kakor poroča španska agencija Efe iz Santiaga de Chile, je zaprosil prezident Rios v zadnji seji vlade prisotne ministre, naj še ostanejo na svojih mestih, ker v njegovih pogajanjih s predstavniki levičarskih strank še ni prišlo do nikakega konkretnega rezultata. Admiral Allard je odgovoril prezidentu v imenu celokupne vlade, naj postopa prezident po svoji uvidevnosti, kakor bo pač treba.

Švedska hoče ostati popolnoma nevtralna. Švedski zunanji minister Günther je imel v mestu Karlskrona govor, ki ga je smatral kot novo uradno manifestacijo Švedske v pravcu vzdrževanja striktno nevtralnosti in miru. Günther se je v svojem govoru zavzel za pravico, za dolgo dobo let zavarovan mir. Po tej vojni bo morala Švedska vzpostaviti zopet kontakt s svetom ter se bo na podlagi politike spravnega stališča napram vsem državam udeleževala dela obnove.

Kitajska potrebuje japonsko pomoč. Kakor piše kitajski list »Chung Pao«, je naraščanje cen živežu in dnevnim potrebščinam največja skrb kitajskega naroda. K temu stanju prispevajo nezadostna produkcija, transportne težkoče, odušstvo in špekulacija. Kitajski narod upa, da mu bo Japonec pomagal premostiti te težave, da bi tako ohranil svoj obstoj.

Litvinov-Finkelstein odpoklican. Predsedstvo Vrhovnega sveta Sovjetske Unije je, kakor medtem že znano, nedavno odpoklicalo londonskega veleposlanika Majskega. Sedaj je bil odpoklican tudi zid Litvinov-Finkelstein, ki je bil doslej veleposlanik Sovjetske Unije v Washingtonu. Njegovim naslednikom je bil imenovan neki Gromski.

V Turinu so bombardirali 55 cerkva. Pri zadnjem letalskem napadu na Turin so anglo-ameriški gangsterji zmetali svoje bombe na 40 župnijskih cerkva in 15 podružnic. Poleg tega so zadeli z bombami še kakih 30 verskih zavodov. To so bili tisti »vojaški« cilji, ki so jih s tako verno napadali Rooseveltovi in Churchillovi »krščanski vojaki«.

GOSPODARSTVO

Nemška industrija šola in vežba teoretično in praktično milijone evropskih delovnih rok

Znano je, da so sinovi rokodelskih in industrijskih delavcev že po podedovani prirodi nagnjeni k sposobnosti za poklice, katerim so pripadali njihovi očetje. Zgodovina rudarstva nam je v to dokaz, ker uči, da nastajajo najboljši rudarji iz sinov rudarjev in sicer šele v drugi in tretji generaciji. Sin ključavničarja ali strojnika, katerega stari oče je tudi pripadal istemu ali sorodnemu poklicu, je skoraj v vseh slučajih postal tudi dober strojnik ali tehnik, ker je neovrgljivo dokazano, da prevzamejo potomci gotove značajne poteze od svojih roditeljev. S tem seveda ni rečeno, da sin kmetovalca ne bi mogel postati dober tehnik. Povsod so izjeme. V splošnem pa drži, da se ljudje industrijsko razvitih držav veliko preje in boljše izvežbajo za dela v industriji z modernimi aparati in stroji, kakor ljudje iz pretežno agrarnih dežel, kjer niso imeli in nimajo omena vredne industrije ter radi tega nikakršne industrijske delavske tradicije. Sin kmetovalca, čegar predniki so bili kmetje s priprostimi ročnim obdelovanjem zemlje, je pri šolanju, vežbanju in delu v sodobnih mehaniziranih industrijskih delavnica veliko bolj okoren, nespreden in počasen, kakor njegov delovni tovariš, ki je izšel iz prednikov kvalificiranih industrijskih delavcev. To lahko potrdi nemška industrija, ki trenutno zaposluje okrog 12 milijonov inozemskih delovnih sil večinoma iz industrijsko slabo razvitih dežel.

Ker zavzema Nemčija kot industrijska dežela že od nekdanj vodilno mesto na svetu, je jasno, da je tudi nemško industrijsko delavstvo s svojo veliko tradicijo po svojih sposobnostih in storitvah na prvem mestu. Evropski delavci, ki so sedaj radi dviga produkcije za vojne svrhe koristni Nemčiji in z njo povezani Evropi, si z delom, za katerega so razmeroma dobro nagradjeni, pridobivajo od nemških voditeljev dela in delavcev ter od delovnih metod samih, delavsko znanje, ki je nepoplačljivo. Ko bo danes ali jutri zopet mir, bodo milijoni in milijoni parov delovnih rok, ki so pred vojno poznali samo motiko, sekuro, kramp in lopato ter

konvrativno kmečko volovsko ali konjsko vprego, sposobni za zaposlitev v modernih industrijah, pa naj si bo v Nemčiji ali v ostalem delu Evrope, ki bo začela s polno paro producirati za civilne potrebe. To ne bo koristilo samo delavcem, ki se sedaj v Nemčiji šolajo in vežbajo ter še lepo zaslužijo zraven, temveč koristilo bo tudi deželam, v katerih so ti ljudje doma.

Mi vemo, da imajo agrarne dežele tudi nekaj obrtnih strokovnih šol in podobnih učilnic v syrho šolanja kvalificiranih delavcev. Šole so vedno nekaj dobrega, ne morejo pa izpolniti svojih nalog tam, kjer nimajo hkrati potrebnih tovarn z modernimi industrijskimi napravami na razpolago, da bi se učenci tudi praktično vežbali in izpopolnjevali v teoretičnem znanju, ki jim ga nudi pouk v razredih. Zato ni čuda, da so vse evropske industrijsko manj razvite dežele do izbruha vojne morale po svojih tovarnah zaposlovati nemške strokovne delavce, tehnike, mojstre, kemike in poslovojdne, če so hotele, da jim je uspevalo izdelovanje. Z doma šolanimi silami to ni bilo mogoče. V dokaz nam lahko služi tekstilna industrija na Spodnjem Štajerskem in Gorenjskem.

Iz povedanega sledi, da je nemška industrija, ki so ji radi vojne inozemske delovne sile potrebne, pri vsem tem hkrati veliki dobrotnik, ker brezplačno šola in vežba 12 milijonov ljudi, ki bodo v najboljši šoli dela iz kmečkih ljudi postali dobri industrijski delavci pri strojih, ki so po konstrukciji na višku. To je za bodočo Evropo gospodarska pridobitev, ki jo cenijo in razumejo v prvi vrsti delavci sami, ki so veseli, da se nekaj naučijo, v drugi vrsti pa gospodarstveniki industrijskih panog, ki imajo izkušnje in opravke z delavstvom in se zavedajo, kaj pomeni brezplačno izšolanje milijonov ljudi. Srečno naključje omogoča agrarnim evropskim državam brez vseh stroškov šolanje delovnih sil, kar bi se v mirnem času v takem obsegu in brez denarnih sredstev nikdar ne moglo izvesti.

GOSPODARSKE VESTI

× **Pridobivanje vitamina C.** Po poročilih bolgarskih listov bodo letos v Bolgariji nabrali 500.000 kg trdnjavih jagod, iz katerih se pridobiva vitamin C, ki je v zdravilne svrhe zelo iskan in cenjen.

× **Olje iz grozdnih pešk.** Po vzgledu Bolgarije bodo letos tudi v Srbiji iz grozdnih pešk izdelovali olje, ki ga bodo uporabili za predelavo v olje za tehniške svrhe.

× **Ameriki primanjkuje svinca.** Preko Španije poročajo, da so v Zedinjenih državah Severne Amerike za mesec avgust spravili skupaj komaj 70% potrebnega svinca ter je industrija v skrbeh, kako bi se dalo priti do večjih količin.

× **Čile za svojo kmetijstvo.** Republika Čile je leta 1942 določila 39 milijonov pezosov za dvig kmetijske produkcije. Po poročilih, ki prihajajo iz mesta Santiago de Chile, bo ta vsota letos zvišana na 80 milijonov pezosov.

× **Finska goji tobak.** Na Finskem se zanimanje za gojitev tobaka stalno dviga. Doslej doseženi uspehi niso zadovoljivi, ker manjka finskim pridelovalcem predvsem znanja o postopanju s tobako rastlino. V tem pogledu hoče država napraviti velik korak naprej in je prišlo nedavno do ustanovitve domače tobakne delniške družbe, ki bo imela tovarno za predelavo v Hyvinkää-ju in bo predelala letno po 1 milijon kg surovega tobaka. Podjetje poseduje lastne tobakne nasade in bo baje že letos v jeseni prineslo svoje prve izdelke tobaka za pipo na tržišče. Pomladi mislijo uvesti še izdelovanje cigaret. Pri spravljanju tobaka se bodo posluževali neke nove vrste načina sušenja. Ko bo tobak dozorel, ga bodo brizgali z neko kemično raztopino, ki neposredno uniči klorofil listja, narkar se isto posuši, ne da bi se vsebina nikotina znižala ali pa da bi tobak dobil kakšen drugi okus.

× **Hrvatska je podržavila gozdove bivše agrarne reforme.** Hrvatska zbornica za gozdarstvo je dobila pooblastilo, da podržavi vse gozdove, ki jih je razdelila svoječasno jugoslovska agrarna reforma. Privatnim osebam se bo za te gozdove izplačalo odškodnino v višini, kakor so jo pri dodelitvi gozdov za izvedbo agrarne reforme plačali Jugoslavi.

× **Japonci nameravajo graditi avtomobilsko cesto.** V svrhu vzpostavitve prometnih zvez med Japonci in novozavojevanimi južnimi pokrajinami nameravajo graditi avtomobilsko cesto od Tokija do Šonana. Dolžina te ceste bi merila 11.600 km.

× **Švedska bo zvišala stanje svinj.** Na Švedskem je delno štetje svinj ugotovilo, da se številčno stanje dvignilo za 17%. Kmetijstvo hoče to stanje še izboljšati.

× **Preureditev gospodarstva v velkoazijskem prostoru.** Ukrepi za obnovitev gospodarstva v velkoazijskem prostoru so po mnenju strokovnjakov že v takem štadiju, da lahko začnejo s preurejenjem vsega veleprostoru. Tudi v tem pogledu je del nalog že izvršen, pomisliti je pa treba, da se za opustitev gotovih kultur sladkorne pese na Filipinih, ali kavčuka na Malajiji potrebuje dalje časa kakor so ga Japonci doslej imeli na razpolago. Isto velja za preložitvev produkcijskih prebitkov. Vse tozadevne zamisli in načrte se bo sčasoma izvedlo, ne da bi se pri tem pozabilo oboroževalnih potreb. To velja posebno za ukrepe, ki se tičejo produkcije olja in rudnin.

× **Novi italijanski bankovci.** Za bankovce italijanske narodne banke so uvedli nove simbole. Odselej tiskani bankovci po 50, 100, 500 in 1000 lir bodo na drugi strani na mesto dosedanjega fashijskega žiga nosili glavo Italije. Sprudaj bo pa pečat Narodne banke, obdan z lavorjevimi vencem. V ostalem ostane značilnost italijanskih bankovcev nespremenjena. Bankovci, ki nosijo znak fashijskega, ostanejo tudi odselej v prometu in bodo imeli isti tečaj kakor ostali.

× **Ležarina za pošne pakete.** Za pošne pošiljke, ki jih sprejmejo pošte po 1. septembru 1943, se za časa trajanja vojne ne bo več pobiralo pristojbine za ležarino.

× **Pogozdovanje v Romuniji.** Romunija je nedavno izdala zakon, ki tvori podlago za pogozdovanje pustinskih področij, močvirnatoga ozemlja ter področja, ki ga hoče imeti radi strateških razlogov raje v obliki gozdov. Zakon predvideva, da mora vsaka občina v bodoče posedovati najmanj 30 ha gozda.

× **Romunija bo povečala svojo rečno ploubo.** Javna uprava romunske rečne ploube je pooblaščenca najeti pri pošni hranilnici 1.750.000 lejev za dobo treh let. Denar bo uporabila za gradnjo vlačilcev in ladij.

× **Postavitev izrednega pooblaščenca za nemško stavbeno gospodarstvo.** Reichsminister Speer je imenoval obratovodjo Stobbe-Dethleffsen-a izrednim pooblaščencom za nemško stavbeno gospodarstvo. Njegova naloga je, da skupno s ravnokar postavljenim glavnim odborom za stavbe preskrbi materialna in osebna sredstva za stavbeno gospodarstvo za najnujnejša vojna dela in da na ta način dvigne storitve stavbenega gospodarstva v splošnem. Imenovanje Stobbe-Dethleffsen-a, obratovodje iz neke stavbene tvrdke, ter tvoritev glavnega odbora za stavbe, pomeni prenos oblik dosedanjih industrijskih samouprav, ki so se uveljavile že v oboroževalni industriji, v področje nemškega stavbenega gospodarstva.

× **Turčija pričakuje dober pridelek lešnikov.** Računajo, da bo količina in kakovost ista kakor lani, ko se je mnogo izvozilo.

× **Hrvatska za pospeševanje ribištva.** Hrvatski gospodarski minister je dovolil za dvig ribištva 14 milijonov kun kredita, ki se uporabi za ureditev novih ribnikov, ribiških postaj ter strokovno izvežbanje ribičev. Na Jadranskem morju, in sicer v Kraljevici in v Dubrovniku, bodo uredili poskusne zavode za morskou ribištvo.

× **Bolgarija bo elektrificirala državno železnico.** Glavna direkcija bolgarskih državnih železnic namerava elektrificirati svoje glavne prehodne železniške proge, ki vzdržujejo promet med Nemčijo in Turčijo. Pozneje bi sledila tudi elektrifikacija ostalih prog. Energijo bodo črpali iz vodnih in kaloričnih central.

Kmetijska delavka
v pridelovalni bitki

Ako govorimo o podeželski ženi, mislimo v prvi vrsti na kmetico, ki nam je s svojimi mnogoštevilnimi dolžnostmi in bremenji, posebno v vojnem času, postala pojm. Le malo jih je med nami, ki bi mislili tudi na kmetijsko delavko, akoravno zajema pojm »podeželska žena« vse, kmetice, ravno tako, kakor kmetijsko delavko in kmetijsko delavsko ženo. Na področju Nemčije imamo 600.000 kmetijsko-delavskih družin, to je skoraj četrtnina vseh kmetijskih družin. K temu še pride dejstvo, da imajo družine kmetijskih delavcev največje število otrok. Kmetijska delavka pride navadno še čisto mlada na kmetijo, komaj je zapustila šolo, že začne s praktičnim delom. Ko se poroči, pride k temu delu še skrb kot gospodinja in mati. Kmetijske delavke bi se lahko imenovali »male kmetice«. Razen kmetijskega dela, ki ga opravlja pri kmetu ali na posestvih, sedaj še za ožja, ki je pri vojnih, mora obdelati še svoj lasten komadič zemlje, ki mora biti v redu. Skrbeti mora za perutnino, živino itd. Razen tega se kopičijo opravila v domačinstvu, za otroke itd. Dela, ki jih take žene opravljajo, so ogromna in ravno mestna žena mora ceniti, kaj se pravi zmagovati toliko dela. Žena kmetijskega delavca ne dela samo za prehrano lastne družine, ona dela tudi, v kolikor je prekrbela za lastno prehrano, za oddajo v svrhu prehrane ljudske skupnosti. Količine, ki jih prehranjevalno gospodarstvo sprejema iz kmetijsko-delavskih družin, niso tako brezpomembne kakor bi mogoče kdo mislil. Če se bo po vojni uresničile velike načrte naseljevanja na vzhodu, potrebujemo veliko število kmetijsko-delavskih družin. Nove vasi nemškega vzhoda naj postanejo kmečko-podeželsko-delavske vasi, v katerih bo živele ravno toliko kmetijsko-delavskih, kakor kmečkih družin. Za to pot na vzhod je v prvem redu poklicana mladina. S šolanjem in učnimi tečajji bodo žene kmetijskih delavcev in njihove hčerke, ki že delajo na kmetijah, dobile potrebno podlago za te velike odgovornosti polne naloge. Šolanje, predavanje in uk o klanju, čuvanju zalog, stanovanjskih ureditvah itd. jih bo podkopal v vsem, kar jim bo v novem delokrogu potrebno in koristno. Kakor je važna kmetica, ravno tako je važna tudi kmetijska delavka. Ravno sedanja vojna je pokazala, da bi marsikatera kmetinja pri zaposlitvi inozemskih delavcev bila izpostavljena nevarnosti, če bi ne bile nemških kmetijskih delavk. Kmetijska delavka sama je lahko ponosna, da ima velik delež na uspehih, ki jih beleži pridelovalna bitka.

Zatemnitev od 22. do 4. ure

PK-Kriegsbericht Jäger (Sch)

Generaloberst Model auf dem Kampffeld der großen Panzerschlacht

In einer Kampfpause besuchte der Oberbefehlshaber Generaloberst Model, Träger des Eichenlaub mit Schwertern, die Besatzung eines »Tigers« und ließ sich von ihr über die soeben bestandenen schweren Kämpfe berichten.

Spravljanje kmetijskih pridelkov je najoga ljudske skupnosti

Spravljanje kmetijskih pridelkov je na višini. Če v normalnih časih, ko je dovolj delovnih sil in razpolago, zahteva žetev veliko dela. Kmalu po košnji trave se začne spravljanje in žetev pridelka na pridelkom, kar traja v pozno jesen. Meseci žetve in spravljanja pridelkov predstavljajo nekakšno dobo največjih delovnih storitev v vremenno ugodnih dneh, da pridejo produkti pod streho. Vsak zastoj lahko povzroči nevarnost, da se bodo pridelki pokvarili ali pa na kakšen način trpeli škodo. To je tudi največja skrb podeželskega prebivalstva v času žetve. To je popolnoma naravno. Na lastno grudo navezано ljudstvo iz srca rado vpostavi vse svoje sile, da spravi svojo letino na vrno, razen tega se zaveda dolžnosti, da je obvezno tudi prispevati za prehrano narodne skupnosti.

Danes se zaveda vsak, da je osiguranje žetve naloga vseh, torej vsega nemškega ljudstva. Ko je Reichsmarschall marca lanskega leta izdal potrebne ukrepe za osiguranje delovnih sil za kmetijska dela, ki so še letos v veljavi, je uvidel tudi poslednji človek, da gre pri kmetijskih delih za vzdrževanje in ohranitev storitvenih sil fronte in domovine, ki so odločilnega pomena. K letošnjemu spravljanju kmetijskih produktov so pozvani vsi. Volja za sodelovanje na ustvarjanju odločilnih

predpogojev za dosego zmagé mora zvabiti vsakega, da pride ravno tu usodna povezanost narodne skupnosti vidno do izraza.

Medtem se je povsod že začelo spravljanje letino. Razen žen in mož, je posebno mladina, ki se navdušeno stavlja na razpolago. Hitro spravljanje pridelkov zahteva pridne roke. Pri tem lahko mladina, ako pravilno in smiselno dela, v veliki meri razbremeni kmetijsko prebivalstvo.

Uporaba pomožnih delovnih sil za spravljanje kmetijskih pridelkov je v prvi vrsti problem organizacijskega dela. To je za funkcionarje stranke in Ortsbauernführer-je važna naloga. Povsod morajo poseči, kjer se pokaže potreba.

Kdor v teh časih, ko je največ dela, stavi svoje sile na razpolago, se mora zavedati, da se je treba dela pošteno poprijeti. Drugače izgubi vsa pomoč svojo pravo vrednost. Podeželsko ljudstvo se v času spravljanja letine samo podvrže najtežji prizkušnji. Zato se morajo pri tem tudi osebne želje kmetijskemu poklicu tujih pomočnikov podvreči. Če se tisti mnogi stotisoči, ki so v zadnjih tednih pohiteli na kmetije, da bi pomagali spravljanju pridelke, prežeti z isto mislijo, potem bo njihovo delo imelo popoln uspeh, letina 1943 bo spravljen, prehranjevalna podlaga nemškega naroda pa osigurana.

UMNI KMETOVALEC

Kam in kako bomo shranili kmetijske stroje in orodje?

Ne da se tajiti, da je v teku zadnjih dveh let prišlo na Spodnještajersko sorazmerno ogromno kmetijskih strojev in modernega kmetijskega orodja, kot nekak protitež za delovne moči, katerih število je v istem razdobju enako občutno padlo v naših krajih.

Koderkoli gremo po deželi, vidimo izza skedenj, podov in kolarnic prislonjene nove kmetijske stroje, ki nas bodoje s svojimi živimi in kričečimi barvami — največkrat rdeče ali z zeleno barvo prebarvani — v oči.

Dragi kmetovalec! Ali si si že kdaj zastavil vprašanje, zakaj pravzaprav so kmetijski stroji skoraj vedno tako živo-bujno pobarvani?

Če si tega vprašanja nisi nikoli stavil, ali če nam nisi našel nanj pravega odgovora, povemo ti ga mi:

Kmetijski stroji in orodje so kričeče barvani zato, da bi te žive barve ob vsaki priliki zbodele gospodarja v oči in ga spominjale, naj vendar že shrani svoje kmetijske stroje in orodje v primerno

shrambo. Za primer pa, da kmečki gospodar teh kričeče barve strojev glasen in očiten tožnik, ki opominov ne razume ali jih noče upoštevati, so vsem mimoidočim oznanja, da dotični kmetovalec vrednosti svojih kmetijskih strojev ne zna ceniti, in da o pravilnem shranjevanju in oskrbovanju kmetijskih strojev nima nobenega pojma, ali vsaj, da je skrajno zanikern gospodar.

Eno olajševalno okolnost moramo sicer navesti v zagovor naših spodnještajerskih kmetovalcev; namreč: Le malokateri spodnještajerski kmet premore »shrambo za kmetijske stroje« (Landmaschinen-schuppen) iz enostavnega razloga, ker je ni potreboval, dokler kmetijskih strojev ni imel.

V največ primerih bo torej potrebno, da si kmečki gospodar najprej za shrambo kmetijskih strojev potrebno lopo »postavi«. Dali smo besedo »postavi« v ušesca, — ker smo mnenja, da v devetindevetdesetih izmed sto primerov kmečkemu gospodarju ni potrebno misliti na novo zgradbo, marveč je mogoče, z malim trudom in s še manjšo

porabo gradiva preurediti dozraj nesmotrno, ali nedovoljno izrabljene prostore za shrambe kmetijskih strojev.

V naslednjih vrsticah bomo našeli nekoliko pogojev, katerim mora shramba kmetijskih strojev ustrezati in dali nekoliko nasvetov, kako si tako shrambo najlažje priredimo ali preuredimo.

1. Kakšnim pogojem mora ustrezati shramba za kmetijske stroje?

1. Predvsem morajo biti kmetijski stroji v shrambi zavarovani pred vsemi za stroje škodljivimi vremenskimi vplivi.

To se pravi, da mora imeti shramba za stroje predvsem trdno, nepropustno streho. Marsikdo bo rekel, češ, saj to se samoposebi razume! Pa vendar moramo to posebej poudariti, ker vemo iz izkušnje, da strehe na kmečkih poslopijih navadno niso nepropustne. Kar pojdite ob hudem deževju pod kmečki skedenj, pa boste videli, da na vseh koncih curlja skozi streho, ker je opeka oskrbljena, ali preredito pokrita, ali ker je nagib strehe premajhen, ali pa ker je slamnata streha razjedena od miši. Še huje je pozimi: Tri četrtine streh na kmečkih poslopijih prepuščajo ob snežnih burjah sneg, katerega leži zato včasih na podstrešjih za celo ped na debelo.

Vse take strehe niso prikladne kot »strehe« niti za na hlev, niti za na senik, niti za nikamor. Še najmanj dopustne pa so take propuščajoče strehe za na shrambo za kmetijske stroje! Stroji so namreč, kar vsi vemo, predvsem iz železa, pločevine itd. Če železo ni dovolj zavarovano pred vlago, začne hitro rjaveti in stroja je konec. Pa tudi, v kolikor so stroji leseni, je škoda veliko večja, ker je segnije n. pr. sestavni del take mlatilnice, ker je zimo za zimo curjal dež skozi streho na dotično mesto, kot pa bi bila, če bi dali vso streho na novo prekriti.

Zato nam dovolite, ljubi čitatelji, vmes tole proročilo: Imejte strehe na vseh svojih gospodarskih poslopijih vedno v redu! Zavedajte se, da vprav strehe dobrega gospodarja očitno hvalijo ali pa — slabega očitno tožijo! Vemo, da se jih bo na tole oglasilo sto in sto, ki bodo rekli:

»Kaj nam boste pridigovali! Saj bi že zdavnaj rad prekril, pa ne dobim opeke! Lani je sem jo naročil, a je ni od nikoder!« Res je tako, dragi prijatelj! Za opeko je težko. Mi pa vendarle mislimo, da si skrben gospodar kljub temu lahko kolikoroliko pomaga in strehe »krpa«, ako ne more napraviti novih — prav tako, kot mora krpiti reven človek svojo obleko, če si ne more nabaviti nove, a ga je raztrgan hoditi — sram.

Vsaka, še tako luknjasta slamnata streha se da zadelati, in tudi luknje v opečnati strehi se dajo zadelati v sili s strešno lepenko, s smrekovim lubjem, z deskami, ali kar je pač na razpolago. Vse je boljše kot pa pustiti streho, in vse kar je pod njo, v nemar ter čakati, kdaj pride naročena nova opeka. —

Pravzaprav smo od našega razgovora zašli nekoliko v stran, kar pa ne škodi — narobe: menimo, da si bo vsaj del onih, ki se jih tiče, vzela naš opomin k srcu in da bodo vsi, ki tole berejo, začeli strehe na svojih gospodarskih poslopijih popravljati zdale polet, ne pa pozimi, ko je tako delo veliko težje.

Ponovimo še enkrat: Shramba za kmetijske stroje mora imeti predvsem trdno, nepropustno streho. Najboljša bi bila slamnata, če ne bi bila nevarna zaradi ognja. Če je streha opečnata, naj bi bil po možnosti iz dvojnozarezane opeke (Falz-ziegel) Streha iz enojnozarezane opeke (Strang-falz-ziegel) naj bi bila podložena s strešno lepenko ali pa spodaj obita z deskami, da pozimi ne propuščata snega. Tudi streha iz strešne lepenke je za shrambo kmetijskih strojev prav dobra, če je skrbno vzdrževana.

Vendar samo dobra streha še zdaleč ni dovolj, kot varstvo strojev pred vremenskimi vplivi! Saj vlaga ne prihaja samo v obliki padavin, marveč tudi v obliki megle, telne vode itd. Zato mora imeti shramba za kmetijske stroje tudi nepropustne stene, a istotako se morajo dati i okna i vrata i vse druge odprtine zrakotesno zapreti! Edino v taki shrambi so stroji zares zavarovani pred škodljivimi vplivi vremena.

Samoposebi umevno je tudi, da mora biti shramba kmetijskih strojev zavarovana tudi pred vodo, ki teče po tleh ob nalivih, kakor tudi pred poplavi. Zaraditega delj mora stati shramba na dovolj dvignjenem mestu, osekakor neha višje, kot so okoliška tla.

2. Kmetijski stroji v shrambi morajo biti varni tudi pred drugimi škodljivimi vplivi, predvsem

pred prahom itd. Posebno veliko bi se dalo v tej zvezi govoriti o shranjevanju mlafilnic, ki jih pustijo navadno preko celega leta na podu, kjer napravljajo rezanico. Pri tem nastajajo prah se vleaga na mlafilnico in se zaje v vse ležaje ter se spoji z oljem, mastjo in drugimi mazili v trdno snov, ki prav zagotovo povzroči vnetje ležajev pri naslednji mlačvi, če ne damo vseh ležajev predhodno temeljito očistiti. Pod za rezanico torej ni primerna shramba za druge stroje. Enako vidimo vsepovsod, da puščajo mlince za sadje preko celega leta v kleti, kjer so meli sadje v jeseni. Posledica je, da je v par letih vse, kar je na stroju lesenega, trlo, a kar je železnega, sšedeno od rje. Takih primerov bi lahko našli celo vrsto.

3. Shramba za kmetijske stroje mora biti na prikladnem, lahko dostopnem mestu. To menda vsak razume. Vsekakor ni primerno, ako moramo n. pr. pluge ali pa brane vlačiti čez zimo na podstrešje v shrambo, ali sploh nositi stroje po stopnicah navzgor ali navzdol. Marveč shramba za kmetijske stroje mora biti na takem mestu, da je mogoče one stroje, ki so na kolesih, enostavno zapeljati vanjo, a druge pripeljati vanjo na vozu. In to ob vsakem vremenu! Zato je najbolje, če je vhod v shrambo naravnost iz trdnega, tlakovanega dvorišča ali vozne poti, a če je shramba odmaknjena, moramo dohod vanjo tlakovati oziroma utrditi.

4. Shramba za kmetijske stroje mora imeti dovolj široka in dovolj visoka vrata. Kdor tega ne upošteva, ima prav gotovo prej ali slej škodo. Bodi, ker pokvari en ali drug stroj, ko ga vlačijo skozi preozka vrata, ali pa, da se pripeti nesreča človeku, ki n. pr. s konji pripelje stroj v shrambo. Kot pravilo velja, da mora biti vhod v shrambo vsaj pol metra širji, kot znaša največja širina najširšega stroja v shrambi (n. pr. širina trosilca umetnih gnojil — Düngerstreier).

Prav tako moramo pri določanju višine vrat upoštevati tudi višino na stroju sedečega človeka, ne pa samo višino stroja, in odmeriti vrata vsaj pol metra višje, kot sega z glavo človek, ako sedi na najvišjem stroju (n. pr. na traktorju, ali na žetvenem stroju).

5. Shramba za kmetijske stroje mora biti dovolj prostorna. Le redko se bo dogodilo, da bi si kdo priredil preveliko shrambo za kmetijske stroje. Upoštevati moramo namreč, da je treba priračunati k prostoru, ki ga potrebuje vsak posamezni shranjen stroj, tudi še nekaj prostora za premikanje ostalih strojev, ako hočemo dobiti določen stroj iz shrambe. Če je shramba premajhna, moramo stroje vanjo natrpati; in drugič, kadar rabimo en ali drugi stroj, je ta morda zadelan z drugimi, tako, da moramo vse izpeljati ven, preden pridemo do njega. Istotako moramo pri določanju velikosti shram-

be upoštevati, da je treba stroje v shrambi razstavljati in sestavljati, mazati in popravljati, za kar vse je potreben prostor. In končno — če smo v teku dveh let nabavili po več kmetijskih strojev, bomo najbrž v teku prihodnjih desetletij kupili še kakšnega zraven, kajne?! Pripravimo že zdaj prostor tudi zanj!

Da torej izvemo, kolikšno shrambo za kmetijske stroje potrebujemo, ugotovimo najprej, katere kmetijske stroje in orodje že posedujemo, in kakšne želimo še nabaviti. Nato izmerimo, koliko prostora potrebuje posamezni teh strojev v širino in daljavo. V kolikor imajo stroji lahko odstranljiva ojesa, lahko računamo dolžino potrebnega prostora brez dolžine ojes, če pa je oje le stežka odstranljivo, moramo upoštevati tudi njegovo dolžino.

Nato priračunajmo še vsaj en meter širine za stroje in orodje, ki bo viselo na stenah, in kot že omenjeno, še nekaj zraven, da ne bo treba tlačiti strojev preveč na tesno.

2. Kako si lahko shrambo za kmetijske stroje pripravimo?

Če ne bi bilo vojne, bi bila to enostavna stvar: Nekoliko drevja v gozdu bi posekali, dali nekaj obtesati za ogrodje in ostrešje, drugo razžagati za deske. Za streho potrebno opeko bi kupili — najeli za par dni tesarje in shramba bi bila tu.

Zdaj v vojni je težje. Lesa ne smemo sekati, niti dajati na žage kar tako, brez dovoljenja; opeke ni dobiti, tesarjev ni dobiti.

Zato bomo skušali poiskati shrambo za kmetijske stroje v enem izmed že obstoječih prostorov.

Predvsem nam prihajajo na misel pokrite lope za vitelji ali »gepelje«, ki so na podeželju pri skoraj vsaki hiši. Mnogokje so te lope brez prave koristi, ker nam goni stroje namesto vitlja elektro-

motor ali pa bencinski motor. Predvsem ti prostori se dajo kaj dobro predelati za shrambe za kmetijske stroje in orodje. Sara, ki se dozda nahaja tam, navadno ne zasluži strehe, ali pa je lahko najde kje drugje.

Drug prostor, ki se da največkrat z lahkoto in brez škode za gospodarstvo preurediti v shrambo za kmetijske stroje, je stelnik Bog ve zakaj so naši kmetovalci mnenja, da je bolje, da je na dežju zunaj kosilnica ali sejalnica, kot pa, da bi v trdno obzidan in pokrit stelnik shranili kmetijske stroje, nastilj pa spravili nekje pod »kap (pristrešek ali napušč), kjer bi ga utegnili zmok kaplja dežja...

Tretja možnost za pridobitev prostora za shrambo za kmetijske stroje so preveliki in zapuščen hlevi. Mnogi kmečki hlevi, predvsem v hribovitih okoliših, kjer je bilo na razpolago dovolj gradiva, se tistih par repov, ki jih sedanji gospodar redi, so za polovico, ali pa še za več preveliki, tako da kar izgubi v ogromnem prostoru. Če bi se s primerno preuredbo prostor v enem delu hleva smotrno izkoristil, ostali prostor pa z kakršnokoli medsteno oddelil, bi dobili poleg čednega, toplega hleva še veliko in praktično shrambo za kmetijske stroje. V mnogih primerih stoji stari hlevi prazni, ker je sedanji gospodar, ali že oče njegov, sedel nove hleve. Z nekoliko dela bi se dali taki hlevi preurediti v shrambe za stroje.

Kot rečeno: v večini primerov najde gospodar lahko v že obstoječih zgradbah možnost za ureditev shrambe za kmetijske stroje in orodje. Kjer pa te možnosti zares ni, je tudi v sedanjih razmerah mogoče, da zgradi kmečki gospodar novo zasilo shrambo za kmetijske stroje. Ker puščati kmetijske stroje preko zime na prostem je škoda in tudi haznivo!

MALE VESTI

* **Führer je počastil FML Gabriel-a.** O priliki 60letnice vstopa v vojaško službo je prejel Feldmarschalleutnant v pokoju Theodor v. Gabriel v Innsbruck-u Führerjeve prisrčne pismene čestitke. FML v. Gabriel je bil v prvi svetovni vojni kot Generalmajor komandant 2. planinske brigade v Trebinju. Nazadnje je bil l. 1918 Militärkommandant v Innsbruck-u.

* **Nov vodja SA-odredov.** Führer je Oberguppenführer-ja Wilhelm Schepmann-a pooblastil z vodstvom poslov štabnega šefa SA-odredov.

* **Spodnještajerci so junaki.** Iz vzhodne fronte je prišla vest, da je v bojih za domovino padel junaške smrti Gebirgsjäger Johann Bedratsch, doma iz Pettau-a. Mladi mož je bil star komaj 21 let ter zapuša mlado ženo ter petmesečno

hčerko iz družine Jeranowitsch v Leitersberg-u pri Marburg-u.

* **Junaška smrt za domovino.** Dne 8. julija t. l. je v hudih bojih na vzhodni fronti padel kot junak Spodnještajerc Franz Leschnik, doma iz Nußdorf-Schleinitz-a blizu Marburg-a. Pokojni ni bil samo dober in priden mladenič v civilnem življenju, temveč tudi dober in hraber junak. Služil in bojeval se je pri pionirjih. Pokojnik zapuša v Nußdorf-Schleinitz-u žalujooče starše ter brate in sestere.

* **Posobni oddelki za vojne poškodovance na železnicah.** Kakor znano, je uprava nemških železnic uvedla posebne oddelke III. razreda za težke vojne poškodovance ter za matere in otroke. Na večkratno iznešene želje se bo v bodoče uvedlo tudi posebne oddelke II. razreda za težke vojne poškodovance s pravico do vožnje v II. razreda ter en oddelke II. razreda za matere in otroke. Ti oddelki bodo na zunaj označeni z NSKOV ter NSV

Dr. P. J. Lukas:

Ausschneiden! Izrezati!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch

(Nemščina za odrasle metodično in praktično.)

34. Stunde.

Lösung der Aufgabe:

- I. 1. Wir sind Arbeiter. 2. In diesen Schachteln sind Füllfedern. 3. Wir haben unsere Fleischkarten vergessen. 4. Habt Ihr eure Bezugsscheine schon geholt? 5. Das sind Briefumschläge. 6. Was wollt Ihr mit diesen Schachteln? 7. Verkaufen Sie Ihre Schreibmaschinen? 8. Wir müssen auf diese Umschläge die Adressen schreiben. 9. Ihr wollt nicht zu uns kommen. 10. Wir müssen zu euch gehen.
- II. 1. Dieser alte Herr. 2. Diese alte Dame. 3. Dieses schöne Buch. 4. Diese gute Freundin. 5. Diese zarte Hand. 6. Dieses kleine Haus. 7. Dieser starke Mann. 8. Dieses schöne Tal.
- III. 1. dieses, 2. diese, 3. diese, 4. diesem, 5. diesen, 6. diesen, 7. dieses, 8. dieser, 9. dieser, 10. dieser, 11. diese, 12. diesen.
- IV. 1. Postrešček nese zavoje na pošto. Kam nose postrešček zavoje? 2. Vržem pisma in razglednice v poštni nabiralnik na oglu. 3. Poznate li natančnejši naslov gospoda Holzerja? 4. Če greste v mesto, prosim, kupite dvoje ravnih, tri radirke, rdeč strojepisni trak, pisalni stroj in tucač risalnikov.

Wie melde ich einen alpinen Unfall?

Wichtige Verhaltensmaßregeln für den Ernstfall. Erfährt jemand von einem alpinen Unfall, so sind folgende Richtlinien einzuhalten, damit dem

Verletzten möglichst rasch Hilfe gebracht werden kann:

Sind mehrere Bergsteiger an der Unfallstelle, so sollen diese versuchen, den Verletzten selbst zu Tal zu bringen. Ist dies unmöglich, so bleiben ein bis zwei Berggefährten bei dem Verletzten, während der dritte entweder die Meldung auf einer Alpenvereins-Schutzhütte oder im Tale bei der Gendarmerie oder der Ortsstelle des Alpenvereins macht. Dort wird dann alles unternommen, um möglichst rasch Hilfe zu bringen. Das Melden alpiner Unfälle bei verschiedenen Stellen wie Polizei, Gendarmerie, Deutsches Rotes Kreuz, Parteiformationen erschwert die richtige Durchführung der Hilfe.

Zur Hilfe sind Bergführer und Schilehrer gesetzlich verpflichtet; bei größeren Unfällen ist die Gendarmerie zu ersuchen, sich der Rettungsmannschaft anzuschließen.

Aufgabe.

- I. Setzen Sie folgende Sätze in die 3. Person der Einzahl. (Z. B. keine Ruhe geben — er gibt keine Ruhe):
 1. Einen Apfel essen. 2. Ten Disch messen. 3. Ein Buch lesen. 4. Einen Bekannten sehen. 5. In ein Zimmer treten. 6. Um eine Gefälligkeit bitten. 7. Auf Nadeln sitzen. 8. Im Bett liegen.
- II. Setzen Sie folgende Sätze in die Vergangenheit: (Z. B.: Der Chef gibt seinem Angestell-

ten einen Vorschuß. — Der Chef gab seinem Angestellten einen Vorschuß.) 1. Wir essen den Hecht mit Genuß. 2. Er mißt seine Gegner von oben bis unten. 3. Er liest jede Zeile in diesem Buch mit Überlegung. 4. An diesem Abend sehen wir unseren Freund für lange Zeit zum letzten Male. 5. Mein Betriebsführer tritt für mich in jeder Weise ein. 6. Er vergißt jedesmal die Uhr aufzusuchen. 7. Er hitet mich nie umsonst. 8. Mein Hund sitzt zu Hause vor meiner Haustüre. 9. Mir liegt wirklich nichts daran. 10. Dieser Kerl steht einem immer im Wege. 11. Er tut immer, was er nicht lassen kann.

III. Setze folgende Sätze in die zusammengesetzte Vergangenheit: (Z. B.: Ich gab ihm mein ganzes Geld. Ich habe ihm mein ganzes Geld gegeben.)

1. Er aß die Suppe mit gutem Appetit. 2. Er las dieses Buch in einer Nacht zu Ende. 3. Er sah alles und verabschiedete sich. 4. Dieser große Kerl trat mir auf den Fuß. 5. Ich brachte Dir auch etwas mit. Du siehst, ich vergaß Dich nicht. 6. Er bat mich, ihm zu verzeihen. 7. Sie saß traurig in ihrem Zimmer und schaute zum Fenster hinaus. 8. Er lag wie ein Toter am Boden und rührte sich nicht. 9. Er stand an diesem Tage schon um 5 Uhr auf. 10. Es tat mir leid, aber ich konnte nicht anders.

IV. Beantworten Sie folgende Fragen:

1. Welche Früchte gibt uns: 1. der Apfelbaum, 2. der Birnbaum, 3. der Pflaumenbaum, 4. der Orangenbaum, 5. der Pfirsichbaum, 6. der Olivenbaum, 7. der Zitronenbaum, 8. der Dattelbaum, 9. der Mandelbaum, 10. die Weinrebe?

in se tudi prostih prostorov v istih po neopravičenih potnikih ne sme samovoljno zasedati.

* **Umrj je Generaloberst Jeschonnek.** V glavnem stasu vrhovnega poveljnika letalstva je nedavno umrl na posledicah težke bolezni Generaloberst Hans Jeschonnek, šef generalnega štaba letalstva. V svetovni in sedanji vojni večkrat močno odlikovan častnik zelo širokega obzora je bil star komaj 44 let.

* **Smrtina nesreča nemškega generala.** Generalmajor-ju von Chamier-Glisczinski-ju se je pripetila smrtina nesreča. Bil je izredno odlikovan ter nazadnje poveljnik šole za bojvniške letalce.

* **Smrtina kosa.** Daleč proč od svoje ljubljene rodne zemlje Groß-Malenzen, v občini Munkendorf, v Kreis-u Rann, je nedavno v sanatoriju Liegnitz, v pokrajini Schlesien, za vedno zatisnila svoje dobre oči gospa Maria Klauschar, roj. Wingschel, stara komaj 56 let. Pokojnico so na njeno željo prepeljali v njen rojstni kraj Groß-Malenzen, kjer so jo pokopali na domačem pokopališču, na katerem že od nekdaj počivajo vsi njeni predniki. Imenovana zapušča v Haynau-u v pokrajini Schlesien moza, 4 hčerke, vnuka in zeta ter sestro in še več daljnjih sorodnic, ki so bili skupno iz domačega kraja preseljeni v Reich.

* **Nepredvidnost s Hobertovko je zahtevala človeško žoljenje.** Dne 18. avgusta se je igral na balkonu građa Stockenhammer pri Cilli-u 14letni Rüdiger Poppek s puško-flobertovko. Na dvorišču pa je ob istem času krmila kokoši 20letna Johanna Weber. Na enkrat je počil strel, ki je zadel nesrečno Weber tako, da je bila pri priči mrtva.

* **Arch in Haselbach dobila kletarske zadrage.** V Arch-u in Haselbach-u so se vršili ustanovni občni zbori kletarskih zadrug. Po kratkem predgovoru s postavljenim načelnikom, predstojnikom in nadzornim svetnikom so otvorili glavni zbor. Navzoči so bili: Kreisbauernführer Sturm, Stabsleiter Schmachtl, ravnatelj Schachinger, za glavno zadrugo v Graz-u, referent za vinarske zadeve Rudl ter vodja urada za vinarstvo v Rann-u, Godaj. Kreisbauernführer je v kratkih besedah razložil namenu ustanovitve zadrage, nakar sta ravnatelj Schachinger in vodja Weinbauamt-a Godaj v podrobnih izjavah obdelala vse tozadevne probleme. Občni zbor je soglasno potrdil načelnika, predstojnika in nadzornega svetnika.

* **Badoglio Sicilijancem.** Marsal Badoglio je po radiu govoril prebivalcem Sicilije ter naglasil, da je Sicilija neločljivo povezana z Italijo. Hkrati je Sicilijance opozoril, da morajo biti trdni.

* **Nemška vojaka sta rešila dve mladi Norvežanki sigurne smrti.** Kakor poročajo iz Osla, sta v bližini mesta Dovre rešila dva nemška vojaka dvoje norveških deklet sigurne smrti. Obe Norvežanki, ki nista znali plavati, sta prišli nenadoma

v globino in sta se že potapljali. Nemca sta skočila za njima ter sta rešila dekleti v zadnjem trenutku.

* **Letalska pošta nemškim vojnim ujetnikom.** Nemškim vojnim ujetnikom in civilnim internirancem se z letalsko pošto lahko pošilja pisma, če se isti nahajajo v Britanski Zahodni Indiji, Francoski Zahodni Indiji ter Nizozemski Zahodni Indiji. Pošiljke morajo nositi označbo »Mit Luftpost über Nordamerika«. Dodatek za letalsko pošto znaša 50 Rpf za vsakih 5 gramov težine.

* **Šola za voditelje dela.** Deutsche Arbeitsfront je ustanovila v Leipzig-u šolo za voditelje dela (Reichsschule für Arbeitsführung). V tej šoli prirejajo tečaje za inženirje, obratovodje, kalkulante itd., in sicer za les predelujočo industrijo.

* **Lepa storitev dresiranega psa.** V okolici Sonderburg-a je neki možki pri spravljanju sena izgubil dragoceno nalivno pero. Kakor hitro je izgubo opazil, so se vsi navzoči trudili, da bi pero našli. Vse iskanje je pa bilo brez uspeha. Oskodovanec se je v svoji zadregi obrnil na društvo rejcev ovčarskih psov ter ga zaprosil, da mu pošlje psa, ki je dresiran v iskanju. Društvo mu je poslalo psa in je pes po kratkem iskanju skakal in lajal okrog nekega velikega kupa sena, iz katerega je kmalu izkopal izgubljeno zlato nalivno pero. Lastniku psa je uslugo primerno nagradil.

* **Smrt soudeleženca pri sarajevskem atentatu leta 1914.** V Sarajevu je umrl, star 56 let, neki Mohamed Mehmed Bašić. Ta mož je bil kot edini musliman član zarotniške organizacije, ki je leta 1914 umorila avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda. Po atentatu mu je uspelo pobegniti v Črno goro in Srbijo. Leta 1917 je bil med drugimi člani srbske tajne organizacije »Črna roka« v Solunu obojen na več let ječe. Pozneje je živel v svojem rojstnem kraju v Hercegovini.

* **Nobenih voščil v brzojavah več!** Iz Berlina poročajo: Z ozirom na dnevni porast najnujnejših sporočil vojne in življenjske važnosti je odredil poštni minister Reicha, da se v bodoče privatnih tuzemskih brzojavov, ki bi vsebovali voščila in slična besedila, ne bo več sprejemalo, tudi tedaj ne, ako se izražajo voščila v zvezi s kakim drugim sporočilom. Od prepovedi glede voščil so izvzeti telegrams vojne pošte.

* **Sto mostov so zgradili fantje in moške nekega bataljona graditeljev mostov,** ki se nahaja sedaj na fronti ob srednjem Donecu. Ta stoti most, ki veže bregova neke stranske reke Donca, je bil o priliki zadnjih bojev velike taktične važnosti.

* **Otroška tragedija na obrežju jezera Wörthersee na Koroskem.** Žena špediterja Maichina iz Klagenfurt-a je sedela na neki klopi na obrežju jezera Wörthersee s svojimi malčki in z nekim dekletom. Medtem ko se je bavila z nekim drugim otrokom, se je zakotalil otroški voziček, v katerem

je sedela dva in polletna deklica, proti jezeru in v vodo. Mati je še videla voziček in otroka, in še v isti sekundi je oboje izginilo v valovih. Prišel je človek mimo, ki je skočil v jezero ter rešil otroka, ki je pa bil na žalost že mrtev.

* **Dopusti celega podjetja niso primerni za vse obrate.** Generalni pooblaščenec za delovno vpostavo v delo je napram Reichstreuhänder-jem izrazil, da dovoljevanje dopustov celotnim posadam po edinih podjetij ni primerno za vse vrste obratov. Skupni dopusti so na mestu in možni samo tam, kjer je to v skladu s produkcijo in podjetjem.

* **Slikar brez rok.** Slikar Franz Schneider, ki živi v Towersch-u pri Olmütz-u, se je kot mlad fant v nekem dvigalu tako hudo ponestrelil, da so mu morali amputirati obe roki do lakta. Mnogim drugim bi to bilo vzelo voljo in moč do čela. Schneider se je pa z vsemi silami vrgel na slikarstvo ter pri tem premostil vse težave. S svojimi ročnimi protezami slika danes dela, ki jih je nedavno lahko razstavil na neki slikarski razstavi v Olmütz-u. To je človek energije, pridnosti in delavnosti ter obvladovalec samega sebe. Vzor in vzgled je lahko marsikomu, ki si v času nesreče domišlja, da je konec vsega. S trdno voljo in potrpežljivostjo se lahko veliko doseže.

* **Kobilice so opustošile najrodovitnejša področja kitajske pokrajine Honan.** Kakor poročajo iz Sanghaja, so ogromni roji kobilic mahoma uničili najrodovitnejša področja pokrajine Honan. Ostalo je samo gola strnišča in gola drevesa. Kobilice so opustošile svet v dolžini kakih 400 kilometrov med Rumeno reko in južnim delom reke Jance. Prebivalstvo je izpostavljeno lakoti, ki bo tem večja, ker izza lanske lakote niso ostale nikake rezerve žita. V zadnjem času ni več niti trave in drevesne skorje, ki je bila skoro edini »kruh« gladojučega kitajskega prebivalstva.

* **Novi nemiri v Palestini.** Iz področij obeh mest Gaza in Hebron v Palestini poročajo o novih nemirih in krvavih spopadih. Gre za napade gladojučih Arabcev na prevoze žita. Kljub ojačevanju policije nemirov še vedno ni konec.

* **Velik gozdni požar v Franciji.** Preteklo soboto so blizu Le Vigan-a v Franciji z združenimi močmi jedva pogasili ogromni gozdni požar, ki je v teku 48 ur uničil 40 kvadratnih kilometrov gozda.

* **Strelna ubila 5 otrok.** Nekemu kmetu iz Blindendorf-a na Koroskem je v planini strelna ubila pet otrok, ki so se nahajali v gruči.

* **Zvišanje železniških tarifov v Egiptu.** V Egiptu so počeni zadnje soboto zvišali potniške tarife na tamkajšnjih železnicah. Zvišanje tovornih tarifnih postavk stopi v veljavo 1. septembra.

* **1000 let neodvisna Kastilija.** V Burgosu (Španija) bodo v času med 5. in 12. septembrom proslavili tisočletnico obstoja neodvisne Kastilije.

- Wie nennt man Äpfel, Birnen und Trauben zusammen?
- Was erzeugt man aus Äpfeln und Birnen?
- Was macht man aus Wasser, Zucker und Zitronensaft?
- Was erzeugt man aus Oliven?
- Wo wachsen Datteln?
- Was erzeugt man aus Trauben?
- Wie nennt man die Mahlzeit zu Mittag?
- Wie nennt man die Mahlzeit am Abend?
- Wie nennt man die Mahlzeit am Morgen?
- Wo werden Prozesse ausgetragen?
- Wo gibt man einen eingeschriebenen Brief auf?

V. Setzen Sie in die Mitvergangenheit:

Postavite v pretekli čas in v sestavljeni pretekli čas. (Z. B.: Wir bieten ihm Gelegenheit, die deutsche Sprache zu lernen. Wir boten ihm Gelegenheit, die deutsche Sprache zu lernen. Wir haben ihm Gelegenheit geboten, die deutsche Sprache zu lernen.)

- Das Luftschiff fliegt über den Großglockner.
- Die Feinde fliehen vor unseren Soldaten.
- In diesem Kanal fließt kein Wasser. 4. Er genießt das Leben in vollen Zügen. 5. Es riecht hier nach Schwefel. 6. Dieser Jäger schießt ausgezeichnet. 7. Bei dieser Unkenntnis verliert auch der beste Lehrer die Geduld. 8. Dieses Pferd zieht für zwei. 9. Glaubst Du, daß er mich betrügt? 10. Er läßt nie. 11. Er fährt nur mit Schnellzügen. 12. Er gräbt sein eigenes Grab. 13. Wer läßt den Wagen ab? 14. Wieviel Uhr schlägt es? 15. Wer trägt das Paket zur Post? 16. Diese Pflanze wächst jeden Tag um einen Zentimeter.

Aus dem Gerichtssaal.

Drei junge Fahrraddiebe.

Der Haupttäter erhielt 18 Monate schweren Kerker.

Josef Langfinger, ein 22jähriger Landarbeiter, wohnhaft Klagenfurt, Böhmenstraße 47, hat sich auf Diebstahl von Fahrrädern »spezialisiert«. Vorerst stahl er allein, dann fand er zwei gleichgesinnte Spießgesellen: den 19jährigen Brotausträger Karl Nimmschnell, derzeit in der Umgebung von Völkermarkt wohnend, und den 20jährigen Tischlerlehrling Franz Furchtgott, der zuletzt in Trefeldsdorf beschäftigt war. Innerhalb einer Woche ist den Burschen eine Reihe von Fahrrädern zum Opfer gefallen. Die gestohlenen Räder wurden in ihre Teile zerlegt und verschiedene Bestandteile verwechselt, um die Räder unkenntlich zu machen. Die Diebstaten aber blieben nicht ungesühnt. Langfinger und Nimmschnell standen dieser Tage vor dem Strafgericht des Landgerichtes in Klagenfurt und wurden des Verbrechens des Diebstahls für schuldig erkannt. Langfinger erhielt eine Kerkerstrafe von 18 Monaten, Nimmschnell eine solche von vier Monaten. Gegen den dritten Angeklagten Franz Furchtgott wurde das Verfahren ausgeschieden, weil er nicht erschienen war; er wird sich noch in einer besonderen Verhandlung zu verantworten haben.

Aufgabe.

Beantworten Sie folgende Fragen:

- Was sollen Bergsteiger an der Unfallstelle zuerst versuchen?
- Wenn dies nicht möglich ist, wo soll von dem Unfall Meldung gemacht werden?
- Was hat zu unterbleiben?
- Warum?
- Wozu wurde Josef Langfinger verurteilt?

- Welchen Beruf übte Karl Nimmschnell aus?
- Was machten die Diebe mit den gestohlenen Rädern?
- Warum?
- Wer erhielt 4 Monate Kerker?
- Warum wurde gegen den dritten Angeklagten das Verfahren ausgeschieden?

Wörter.

allein — sam, -a, -o; edini, -a, -o; adv. samó
Alpenverein (m) — planinsko društvo
alpin — planinski, -a, -o
anschließen (sich) — pridružiti (se)
Berggafährte (m) — gorski (planinski) tovariš
Bergsteiger (m) — hribolazec
beschäftigt sein — zaposlen biti
Bestandteil (m) — sestavina
Brotausträger (m) — raznašalec kruha
Bursche (m) — fant, deček
damit — s tem; da bi
derzeit — ta čas; sedaj
Diebstahl (m) — tatvina, kraja
Diebstahl (w) — tatinsko dejanje, tatba, tatbina
Durchführung (w) — izvršitev
einhalten (Richtlinien) — držati se smernic
erfahren (etwas), ich erfuh, ich habe erfahren — zvedeti, zvedel, -a, -o sem
erhalten (etwas), ich erhielt, ich habe erhalten — dobiti, dobi, -a, -o sem
Ernstfall (m) — zaresen primerek
erscheinen, ich erschien, ich bin erschienen — prikazati se, prikazal, -a, -o sem; pojaviti se; zdeti se; priti
erschweren — otežiti
ersuchen (jemanden) — prositi (koga za kaj)
folgender, -e, -es — sledeč, -a, -e
Gendarmerie (w) — žandarmerija, orožništvo

Australiska vladna večina je zelo velika. Po zadnjih poročilih iz Melborne-a je dosegla avstralska vladna stranka Labour Party (Delavska stranka) v reprezentančni zbornici večino, ki meri skoro 2:1. V senatu si je priborila vseh izpraznjenih 19 mandatov.

*** Novo sladilo.** Danski inženir G. Andersen je izumil sladilo, ki ga proizvajajo iz bencola, nastalega iz danskega katrana. Omenjeno sladilo je dvakrat tako sladko kakor saharin. Novo sladilo imenujejo Dulcin in nima izdelek nikakega neprijetnega okusa po zavživanju. Letno lahko izdelajo 12.000 ton tega sladila. To sladilo bodo uporabljali prvenstveno slaščičarji in sodavičarji.

*** Letalski napad na Čungking.** Kakor poroča agencija Reuter, so Japonci prvič po preteku dveh let zopet bombardirali mesto Čungking, sedež vlade maršala Čangkaičja. V dveh valovih je napadalo po 27 japonskih bombnikov. Prvi val si je izbral cilje v zapadnem delu mesta, dočim so bombniki drugega vala metali svoje bombe na središče Čungkinga.

*** Lenuhe iščejo.** V Sofiji kontrolira policija javne lokale, da bi ugotovila, kdo nima pravega dela. Velik del oseb, ki jih zalotijo brez dela, so že odposlali na podeželje, kjer morajo opravljati kmetska dela. Tudi mnogo cigánov so že odposlali v kmetske občine.

*** Japonci so izpraznili otok Kiska.** Japonske mornariške in suhozemne čete, ki so bile na aleutskem otoku Kiska, so v drugi polovici meseca julija izpraznile otok, ne da bi jih bili Amerikanci kakorkoli motili. Amerikanci sploh niso opazili japonske evakuacije. 4. avgusta je javil ameriški mornariški urad, da so ameriški bombniški odredi v »18 valovih« bombardirali otok, ki je dajal odpor. 10 in 13. avgusta so po tem poročilu streljale japonske baterije na ameriške letalce. Medtem pa Japoncev sploh še ni več bilo na otoku. Iz vsega tega je razvidno, da je izvidniška služba ameriških letalcev res »odlična«.

*** Čebele so usmrtille par konj.** Blizu Braunschweig-a je roj čebel sedel na mimovozeče konje. Konja sta postala zelo nemirna ter se seveda na vse sile branila. Voznik je hitel po pomoč in ko so prišli še drugi ljudje, jim vsem skupaj ni uspelo konjev osvoboditi od čebel. Oba konja sta postala žrtev čebel ter sta na licu mesta poginila.

*** Na Madžarskem bodo zvišali obroke kruha.** Počeni s 1. novembrom bodo na Madžarskem zvišali obroke kruha za 25%.

*** Japonska namerava zgraditi nove elektrarne.** V pristojnih japonskih ministrstvih izdelujejo načrte za zgraditev 37 novih elektrarn.

*** Švicarske lokomotive.** V Švici gradijo trenutno dva nova tipa lokomotiv za brzovlake. Lokomotive imajo samo štiri osi in tehtajo 80 ton, torej 60 ton manj kot njihove prednice.

*** Samo kos kruha na dan...** Znani severoameriški letalski stotnik Rickenbacker, ki se je nedavno vrnil iz Sovjetske Unije, je glasom lista »Daily Express« sporočil posameznosti o svojih vtisih glede prehranjevalnega stanja v Sovjetiji. Rickenbacker je potrdil dejstvo, da dobijo vojaki, ki niso izrecno na fronti, zelo malo jesti. Tovarniški delavci dobijo še manj. Vsi stari in slabotni ljudje, ki ne morejo delati, dobijo samo kos kruha na dan. V tovarnah je 65% delavstva žensk, nadaljnjih 25% pa odpade na dečke in mladeniče med 14. in 18. letom starosti.

*** Ostre kazni za stavkujoče v Zedinjenih državah.** Ameriška vlada v Washingtonu je zagrozila delavcem, ki se ne bi pokoravali predpisom produkcije vojnega materiala, s težkimi kaznimi. Fabrikantom, ki bi sabotirali to produkcijo, se bo kratkoma zaplenilo tovarne.

PK-Kriegsbericht Gehr (Sch)

An den Trümmern eines abgeschossenen USA-Bombers

Eichenlaubträger Major Egon Mayer, Kommodore eines deutschen Jagdgeschwaders, bei der Besichtigung eines abgeschossenen viermotorigen USA-Bombers

Gerichtssaal (m) — sodna dvorana
 gesetzlich — zakonit
 gleichgesinnt — enakega mišljenja
 Haupttäter (m) — glavni krivec (storilec)
 innerhalb — v, med; innerhalb eines Jahres — v enem letu
 Kerker (m) — ječa
 Kerkerstrafe (w) — kazen ječe
 Landarbeiter (m) — kmečki delavec
 Landesgebiet (s) — pokrajina, ozemlje
 Lehrling (m) — vajenec
 mehrere (z. B. Leute) — več (n. pr. ljudi)
 melden — javiti
 Meldung (w) — poročilo, naznanilo
 möglichst rasch — v najkrajšem času
 zuletzt (in der letzten Zeit) — v zadnjem času
 Ortsstelle (w) — krajevni urad
 Parteiformation (w) — strankina formacija
 rasch — hiter, -a, -o; uren, -a, -o
 Rettungsmannschaft (w) — reševalno moštvo
 Richtlinie (w) — smernica
 richtig — pravilen, -a, -o
 Rotes Kreuz (s) — Rdeči križ
 Schilehrer (m) — smučarski učitelj
 Schutzhütte (w) — zavetna (planinska) koča
 selbst — sam, -a, -o
 solcher, -e, -es — tak, -a, -o; takšen, -a, -o
 spezialisieren (sich auf etwas) — specializirati (se na kaj)
 Spießgeselle (m) — malopridni tovariš
 stehlen, ich stahl, ich habe gestohlen — krasti, kradel, -a, -o sem
 Stelle (w) — mesto, kraj
 Strafgericht (s) — kazensko sodišče
 Unfall (m) — nezgoda
 Unfallstelle (w) — kraj nezgode
 ungesühnt — nekaznovan, -a, -o

unkenntlich — nepoznat, -a, -o
 unternehmen (etwas), ich unternahm, ich habe unternommen — podvzeti, podvzel, -a, -o sem
 verantworten sich — zagovarjati se, opravičiti se
 Verhandlung (w) — razprava
 Verhaltensmaßregel (w) — pravilo o vedenju
 Verfahren (s) — postopanje
 Verletzte (m und w) — ponesrečenec; ponesrečenka
 verpflichtet sein — dolžan biti
 verschieden — raznovrsten, -a, -o; različen, -a, -o
 versuchen — skusiti
 verurteilen (zu etwas) — obsoditi (na kaj)
 verwechseln — zamenjati
 vorerst — najprej, pred vsem
 wohnhaft — stanujoč, -a, -e
 zerlegen — razdejati, razstaviti

Redewendungen.

jemandem Hilfe bringen — pomagati komu
 zu Tal bringen — v dolino spraviti
 Meldung machen — naznaniti, javiti
 schweren Kerker erhalten — kaznovan biti s težko ječo
 22jährig (22 Jahre alt) — dvaindvajsetleten, -a, -o (22 let star, -a, -o)
 zum Opfer fallen — žrtev postati
 ungesühnt bleiben — nekaznovan ostati, ostati brez osvete
 vor Gericht stehen — pred sodiščem se zagovarjati
 einer Sache für schuldig erkannt werden — za krivega spoznan biti (česa)
 ein Verfahren ausscheiden — postopanje izločiti
 sich zu verantworten haben — zagovarjati se
 etwas hat zu unterbleiben (etwas soll unterbleiben) — to mora izostati
 einen Beruf ausüben — poklic opravljati

*** Hribolazec z eno nogo.** Težki vojni poškodovanec Feldweibel Erich Paulweber iz Ehrwald-a, Kreis Reutte, se je te dni popolnoma sam povzpel v petih urah na vrh Zugspitze, ki meri 2964 m. Pri plezanju ni imel proteze, temveč samo opornika za roke. To je storitev, ki ji ni primere, če se pomisli, da mu manjka leva noga nad kolonom.

*** General Franco,** državni vodja Španije, je obiskal v ponedeljek svoje rojstno mesto Ferrol del Caudillo, kjer si je ogledal pristaniške in vojaške naprave. Obenem je prisostvoval vajam španske vojne mornarice.

*** Na smrt obsojena komunista.** Sofijsko vojsko sodišče je obsodilo komunistična rovarja Slavčo Slavova in Mladena Gigova in contumaciam na smrt.

*** Sprememba v hrvatski vladi.** Poglavnik je imenoval državnega tajnika v prometnem ministertvu Josip-a Markovič-a državnim svetnikom. Njegovino mesto je sedaj zavzel inž. Vjekoslav Trček.

*** Gangsterski napad v Nizzi.** Pretekli ponedeljek sta odpravila dva bančna uslužbenca s kolo dvora v Nizzi 750.000 frankov v banko. Pred banko sta ju napadla dva roparja, ki sta ju pobila na tla ter izginila nato z denarno torbo na kolesih.

*** Kaj pridobivamo in izdelujemo iz rib?** Riba ni samo hranljivo sredstvo kot dobro meso, ki se ga lahko uživa pripravljene na razne načine. Riba je danes vir, ki nam daje celo vrsto surovin. Iz rib pridobivamo ribjo moko, olje, maščobe, lim, tran, usnje, lak in vitamine. V najnovejšem času pa moderna industrija izdeluje iz ribjih kož celo volno za nogavice.

*** Mesto Naantali je praznovalo svojo 500letnico.** Ponedeljek je praznovalo finsko samostansko mesto Naantali, ki leži zapadno od mesta Turku, 500letnico svojega obstanka. Med častnimi gosti so se nahajali državni predsednik, ministrski predsednik, člani vlade in drugi. Ministrski predsednik je imel v mestni hiši govor ter je dejal med drugim, da pomeni ravno v tako težkih časih, kakor jih preživlja sedaj finski narod, vsako dviganje kulturne zavesti obenem tudi zbiranje novih moči.

*** Romunski rušilec potopil sovjetsko podmornico.** Kakor poročajo romunski listi, je romunski rušilec »Marasti« z vodnimi bombami potopil v Črnem morju sovjetsko podmornico, ki je izpodrivala 600 ton. Že po eksploziji prvih bomb je vrlo iz vode veliko olja in delov železja.

*** Cesarja Napoleona je vodil v ujetništvo.** V Milkwitz-u, Kreis Neidenburg, je obhajal 95letnico starosti neki Friedrich Amenda, ki je bil leta 1870/71 kot črn huzar v vojni in pripadal k eskorti, ki je vodila cesarja Napoleona III. v ujetništvo. Stara korenina še danes rada pripoveduje o tistih doživljajih.

*** Družba za razširjenje vrabcev.** Leta 1850 so prvič prepeljali nekaj naših vrabcev na ameriški kontinent, kjer do takrat teh ptic niso poznali. Tam so ti drzneži tako ugajali, da so jih razširili tudi po Zedinjenih državah. V to svrhu so ustanovili družbo, ki je imela nalogo, da goji, razmnožuje in razširja te ptice. To je bilo seveda potrebno samo par let. Vrabcji so se povsod hitro razmnožili in kakor jih poznamo pri nas doma, postali se povsod prav drzni, vsiljivi in nesramni ter so s svojim vedenjem izpodirivali in zajedali druge plemenitejše ptice. Danes postopajo v Ameriki s vrabci kot škodljivci približno tako kakor pri nas v Evropi.

*** Žito za Grčijo.** V pristanišče Pirej pred Ateno sta prispela v službi Mednarodnega Rdečega križa se nahajajoča švedska parnika »Formosa« in »Yarrowonga« s skupno 16.000 tonami žita in drugega živeža za grško prebivalstvo.

*** Milijarda romunskega vojnega posojila.** Romunsko finančno ministertvo bo najelo pri Depozitni blagajni posojilo v znesku ene milijarde lejev za kritje nujnih potreb romunske vojske.

*** Gangsterji so bombardirali tudi Verdijev grob.** Kakor poroča agencija Stefani, so vrgli anglo-ameriški letalski gangsterji pri zadnjem terorističnem napadu na Milan tudi neko zažigalno bombo na grob slovitega skladatelja Verdija. Bomba je prebila kupolo nagrobne kapele ter je poškodovala njen oltar.

*** Razstava sovjetske »kulture« v Stockholmu.** V Eskilsteni pri Stockholmu-u so te dni otvorili pod pokroviteljstvom sovjetskega konzula Vladimirja Smirnova razstavo sovjetske »kulture«.

*** Komunistične agenture v Alžirju.** V Alžir je prispelo te dni nič manj kot 60 sovjetskih trgovskih zastopnikov, ki so bili dodeljeni tamkajšnji sovjetski trgovski ekspozituri. Prihod teh agentov je vzbudil med domačim prebivalstvom pozornost.

BURG-LICHTSPIELE

MARBURG (Drau), BURGPLATZ 1

Von Freitag, den 27. August bis einschließl. Montag:

BENJAMINO GIGLI in

Nur du Maria

Von Dienstag bis einsch. Donnerstag:

HEINZ RUHMANN
HANS MOSER
CHARLOTT DAUDERT
RUDOLF CARL in

FRASQUITA

* *Sprina kosa.* Iz Jakobstal-a nam poročajo, da so dne 18. julija t. l. pokopali posestnika Johanna Deutschmann-a iz Ober-Jakobstal-a. Teden dni po- neje je v bolnišnici umrl Anton Kraner, tesar iz tega kraja. Dne 16. avgusta so pa pokopali de- kleta Amalio Gornik iz Oberklappenberg-a, ki je bila nevesta. Vsi pokojni, ki sedaj počivajo na po- kopališču Jakob in den Büheln, so bili dobri in skrbni ljudje ter pridni delavci.

* *Pripomoč za stanovanjsko najemnico za po- bombah poškodovane.* Ako postane stanovanje opravičena na družinsko stanovanje po letalskih napadih neuporabljivo, se bo za novo stanovanje takega najemnika skrbelo po predpisih, ki veljajo za vzdrževanje družin. Pri tem je vse eno, če dobi stanovanje tam, kjer ga je imel, ali kje drugod in če gre za začasno ali stalno stanovanje. Oblast za vzdrževanje družin prevzame stroške za novo stanovanje ali v obliki pripomočka opravičencu za vzdrževanje družin, ali pa plačuje najemnico neposredno stanodajalcu, če se je stanovanje najelo na podlagi Reichsleistungsgesetz-a. Mimo tega se za stanovanje, ki je postalo neuporabljivo, ne more dovoljevati stanovanjsko pripomoč, za katero ne pripada več najemnica. Pripomoč za stanovanja, ki so bila poškodovana, se bo verjetno plačevala, ko se bo reševalo zadevo odškodnin za porušena stanovanja.

* *Novi grobovi junaških Spodnještajercov.* V la- carentu Vladimirovka pri Novorosijsku je dne 15. junija t. l. umrl na posledicah ran, ki jih je za- dobil v krvavih bojih vzhodne fronte, Gebirgsjäger Stanislaus Kobilschek iz Edlingen-a. Doma zapušča mater, brate, sestre, svaka, svakinje, strice, tete in pešakinje. Pokojni je bil star komaj 19 let. — Na Kubanskem mostišču je žrtvoval za narod in do- movino svoje mlado življenje dijak Seppel Herbst, Gebirgsjäger, star 19 let. Mladi junak je doma iz Leonhard-a in den Büheln, kjer zapušča starše, brate in sestre. — V hudih bojih pri Isjumu na Donecu je daroval komaj 19letno mladost na oltar domovine Anton Wodnik iz Marburg-a. Pokojni je bil pionir ter ga objokujejo oče in mati, brati in sestre ter ostali sorodniki. — Na fronti ob reki Mius na vzhodnem bojišču je dne 19. julija 1943 padel Panzergrenadier Josef Pibertschnik iz Lut- tenberg-a. Njegovo smrt obžalujejo roditelji, brat in sestre ter sorodniki, znanci in prijatelji. Junaški Pibertschnik je bil star 19 let. — Na dan 1. av- gusta 1943 je v bojih na Kubanskem mostišču v 19. letu starosti padel junaške smrti za narod in domovino Rudi Skoberne iz Marburg-Brunndorf-a.

* *Hrabri Spodnještajerci.* Gefreiter Josef Leutz iz Fraßlau-a in vojak Martin Petschownik iz Ober- burg-a sta bila za hrabro vedenje pred sovražni- kom na fronti odlikovana z odlikovanjem Eisern- es Kreuz II. Klasse.

* *Bodite previdni pri kopanju!* 17letni Spodnje- nec, se je pri kopanju v Saalfelden-u pri Salz- štajerc Anton Stoper, po poklicu mizarški vaje- burg- v kopališču utonil.

TO IN ONO

* *250 let, odkar poznamo tobačne pipe.* Prva iz lončarske zemlje izdelana tobačna pipa je prišla pred 250 leti iz Virginije v Ameriki v Anglijo ter si od tam utrla pot širom Evrope. Obrtniško ali tovarniško so jo izdelovali najprej v Holandiji. Leta 1793 je neki zdravnik v Wien-u izumil izpo- lnjeno pipo, ki se v svojem bistvu še do danes ni spremenila. To je dalo povod, da je mesto Wien

postalo prvi in glavni izdelovalec tobačnih pip. Pozneje je postalo mesto Ruhla v Nemčiji znami- nito po izdelovanju rokodelskih pip. Danes, ko je radi vojne bolj malo tobaka, prihaja tobačna pipa vedno bolj v veljavo.

* *Prvo motorizirano vozilo armade.* Motor je dal modernemu vojskovanju nov obraz. Kakor znano, motoriziranih formacij, kakor jih ima danes nemška armada, še pred desetletji nismo poznali. Kot najstarejši dokument o namerah in po- skusih uvedbe motoriziranih vozil v armado, so našli v arhivih strokovni časopis »Mitteldeut- scher Motorwagenverein« iz leta 1898. V tem li- stu je pred 45 leti izšel obširen članek, ki je prav strokovnjaško nanizal prednosti, ki jih je vojaštvo

lahko pričakovalo od uvedbe motorjev, ki bi v pr- vi vrsti zamenjali konje. Pisec sestavka je bil hkrati dober poznavalec vojaškega življenja ter je radi tega svoje nazore o motoriziranih vozilih dobro in prepričevalno povezal. Kakor se je doznalo, je njegova iniciativa imela uspeh. Se istega leta so pri jesenskih manevrih X. nemškega armadnega zbora imeli v službi prvi motoriziran voz, ki se ga je posluževala intendatura armadnega kora. Bil je to izdelek tvrdke »Allgemeine Motorwa- gengesellschaft in Berlin«, in ker se je obnesel, se je motorizacija nadaljevala ter ob izbruhu sedanje vojne dosegla višino in razvoj, da se je začudil ves svet. V istem času so na dirkah dose- gli brzino do največ 15 km.

Kleiner Anzeiger

Jedes Wort kostet für Stellengesuche 6 Rpf., das fettgedruckte Wort 26 Rpf., für Geld-, Realitätenverkehr, Briefwechsel und Heirat 13 Rpf., das fettgedruckte Wort 40 Rpf. für alle übrigen Wortanzeigen 10 Rpf., das fettgedruckte Wort 30 Rpf. Der Wortpreis gilt bis zu 12 Buchstaben je Wort. Kennwortgebühr bei Abholung der Angebote 35 Rpf. bei Zusendung durch Post oder Boten 70 Rpf. Auskunftsgebühr für Anzeigen mit dem Vermerk: „Auskunft in der Verwaltung oder Geschäftsstelle“ 20 Rpf. Anzeigen- Annahmeschluss: Am Tage vor Erscheinen um 16 Uhr. Kleine Anzeigen werden nur gegen Vorauszahlung des Betrages (auch gültige Briefmarken) aufgenommen. Mindestgebühr für eine Kleine Anzeige 1 RM.

Zu kaufen gesucht

Abfälle! Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg/Drau, Draugasse 5. 4

Aufkäufer für Obst und Gemüse bzw. Interessenvertreter von leistungsfähiger Großhandelsfirma in freier Mitarbeit gesucht. Angebote unter »D 6544« an ALA, München II. 609-4

Kaufe ein Pferd. H. Pistor, Brennmaterialhandlung, Marburg a. d. Drau, Mühlgasse 18. 614-4

Liegenschaft zu kaufen oder pachten gesucht für Errichtung eines ernährungswirtschaftlichen Betriebes. Eilangebote unter »B 6543« an ALA, München II. 610-3

Ein gut erhaltener Sparherd aus Blech oder Guß wird sofort gekauft. Anträge an Jivko G. Serofimoff, Friseur, Edlingen 132. 625-4

Offene Stellen

Vor Einstellung von Arbeitskräften muss die Zustimmung des zuständigen Arbeitsamtes eingeholt werden

Winzerfamilie mit 4 bis 6 Arbeitskräften wird aufgenommen für eine Winzerei in Georgenberg a. d. Pöbnitz bei Marburg-Drau. Anfragen F. Matiaschitz, Post Ranzenberg bei Marburg-Drau. 590-6

Suche Wirtschafterin, 45–55 Jahre alt, auch deutsch sprechende gute Köchin gesucht auf einem kleinen Besitz. Anträge unter »M. G.«, postlagernd Iwanzen bei Oberradkersburg. 589-6

Upoštevajte letalsko-zaščitne predpise!

Ein Faßbinderlehrling wird sofort aufgenommen bei Faßbinder Marhold, Ober-Kunigund. 592-6

Ein Faßbinderlehrling wird sofort aufgenommen. Bei Faßbinder Marhold, Ober-Kunigund. 592-6

Lehrling für Zimmermalerei wird sofort aufgenommen. Wohnung und Kost im Hause. Anfragen in Marburg/Drau, Hugo-Wolf-Strasse 13. 616-6

Verlässliche Köchin für alles wird wegen Heirat der bisherigen aufgenommen. Anzfragen bei Büdefeldt, Herrngasse 14/I, Marburg/Drau. 619-6

Vier fleißige Arbeitskräfte werden für Stadt-Winzerei aufgenommen. Reiser, Girmayerstraße 2, Unterm Kalvarienberg, Marburg/Drau. 620-6

Amtliche Bekanntmachungen

Der Oberbürgermeister der Stadt Marburg/Drau (Statistisches Amt)

am 26. August 1943

Zwischenzählung der Schweine, Zählung der Gänse und Enten.

Bekanntmachung

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark hat verfügt, daß am 3. September 1943 eine Zählung der Schweine, Gänse und Enten stattfindet. Die Erhebung dient statistischen und volkswirtschaftlichen Zwecken. Jeder Tierhalter ist verpflichtet, seinen Tierbestand richtig und vollständig anzugeben. Er bezeugt die Richtigkeit seiner Angaben durch Unterschrift auf der Zählbezirksliste. Wer Angaben verweigert, falsche oder unvollständige Angaben macht, sowie wer den Zählern den Zutritt zu den Stallungen verweigert, wird mit Geldstrafe oder mit Gefängnis bestraft. Daneben kann der Verfall von nicht angegebenem Vieh ausgesprochen werden.

In jeder viehbesitzenden Haushaltung muß am Tage der Zählung (3. September 1943) eine Person anwesend sein, die dem Zähler die verlangten Auskünfte erteilen kann. Falls eine viehbesitzende Haushaltung am Tage der Zählung nicht aufgesucht sein sollte, ist der Haushaltungsvorstand verpflichtet, entweder persönlich oder durch einen von ihm Beauftragten sogleich am nächsten Tage (4. September 1943) die Angaben zur Zählung bei der zuständigen Bezirksdienststelle, bzw. in der inneren Stadt beim Statistischen Amt, Kärntnerstraße 1/II zu machen.

633

KNAUS.

Winzerfamilie mit 4 bis 6 Arbeitskräften wird aufgenommen berg a. d. Pöbnitz bei Marburg. Anfragen F. Matiaschitz, Post Ranzenberg bei Marburg/Dr. 590-6

Für Bärental, in der Nähe von Erlachstein, brauche ich eine Winzerfamilie mit mehreren Arbeitskräften. Näheres unter »Gute Zukunft« an die Verwaltung des St. G. 617-6

Gesucht wird Winzer mit 4 Arbeitskräften in der Nähe Marburgs. Adresse in der Verwaltung des St. G. Marburg/Drau. 618-6

Aufräumerin, verlässliche ältere Person, mit guter Nachfrage, wird aufgenommen. Vorzustellen beim Wasserwirtschaftsamt Marburg, Parkstraße Nr. 1/II, Zimmer 51. 615-6

Nette, reine Köchin für alles gesucht. Zuschriften unter »Dauerposten« an die Verw. des St. G. 629-6

Suche sofort einen Lehrling für Hof- und Wagenschmiede. Kost und Wohnung im Hause. Zuschriften an Viktor Prewortschnik, Wöllan, Untersteiermark. 613-6

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark.
Der Beauftragte für Ernährung und Landwirtschaft

Bekanntmachung

Betr.: Ausgabe von Sultaninen (Rosinen).

In der 53. Zuteilungsperiode, das ist vom 23. August bis 19. September 1943, werden an alle Inhaber der rosa und blauen Nährmittelkarten auf den Abschnitt N 31 der rosa oder blauen Nährmittelkarte der 53. Zuteilungsperiode 125 Gramm Sultaninen (Rosinen) abgegeben. Die Sultaninen sind bei jenem Kleinverteiler zu beziehen, bei dem die Vorbestellung in der 50. Zuteilungsperiode vorgenommen wurde. Die Kleinverteiler haben den Abschnitt N 31 der 53. Zuteilungsperiode bei der Warenausgabe abzutrennen und bei dem zuständigen Ernährungsamt Abt. B gegen Empfangsbescheinigung einzuweisen.

Für diejenigen Verbraucher, die eine Vorbestellung nicht vornehmen konnten, da sie erst nach Abschluß der Vorbestellung geboren wurden zugezogen oder aus einer Sammelverpflegung ausgeschieden sind, wird beim zuständigen Ernährungsamt Abt. B (Kartenstelle) auf Antrag der Abschnitt N 32 der rosa oder blauen Nährmittelkarte der 53. Zuteilungsperiode mit dem Aufdruck »Ohne Vorbestellung gültig« versehen. Die Nährmittelkarte ist sodann bei einem beliebigen Kleinverteiler bis 11. September 1943 zur Abtrennung des Abschnittes N 32 vorzulegen. In jenen Fällen, wo die Ernährungsämter nicht in der Lage sind diesen Aufdruck vorzunehmen, wie auch bei allen Gemeinschaftsverpflegungsstellen, werden diesen Verbrauchern Berechtigungsscheine gegen Abtrennung des Abschnittes N 32 der Nährmittelkarte der 53. Zuteilungsperiode zum Bezuge von 125 Gramm Sultaninen ausgestellt. Diese Verbraucher müssen ebenfalls bis 11. September 1943 bei einem beliebigen Kleinverteiler diese Berechtigungsscheine abgeben.

Anträge auf Abstempelung des Abschnittes N 32 oder auf Ausstellung eines Berechtigungsscheines müssen bis zum 3. September 1943 vorgenommen werden, da solche nachträglich seitens der Ernährungsämter (Kartenstellen) aus transporttechnischen Gründen der Warennachbeschaffung nicht berücksichtigt werden können.

Graz, am 25. August 1943.

628

Im Auftrage: gez. Dr. Felsinger.

Werbet für
das Deutsche
Rote Kreuz!

Dentist Rudolf Reich, Pettau

812

ordiniert nicht bis 20. September

Verschiedenes

14

Prothesen jeder Art — Leder — Leichtmetall — Holz — orthopädische Apparate, Leibblinden, Gummistrümpfe, Bruchbänder erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft F. EGGER, Bandagen und Orthopädie, Lieferant sämtlicher Krankenanstalten und Sozialinstitute Marburg/Dr., Mellingerstraße 3. Achtung! Modellabnahmen für Prothesen und orthopädische Apparate finden wegen Personalmangel in Marburg jeden Freitag ganztägig statt. 14

Bandagen aller Art, sowie Prothesen erzeugt die altbekannte Firma FRANZ BELA, Bandagist, Marburg/Drau, Herrngasse 5. 237-14

ANZEIGEN
im »Stajerski
Gospodar« sind
erfolgreich!

NEUES Pulver für den
Wuchs und für
die Mastung der Schweine

REDIN,

mit garantierendem Erfolg!

ZENTRALDROGERIE EMIL IHRIG
80 Marburg / Drau, Herrngasse 35

Hart und schwer traf uns die
unerwartete Nachricht, daß unser
lieber Sohn und Bruder

Topolowetz Valentin

Grenadier

am 23. Juli 1943 im blühenden Alter von 22 Jahren an der Ostfront in soldatischer Pflichterfüllung, getreu seinem Fahnenende, für das Vaterland gefallen ist.

Gruschkaberg, Lichtenegg i. d. Kollos, am 23. August 1943.

Maria Topolowetz, Mutter; Lorenz Topolowetz, Vater; Vinzenz, Johann, Brüder; Maria, Thekla, Angela, Schwestern und alle übrigen Verwandten 606

Schwer traf uns am 16. August 1942 die
schmerzliche Nachricht, daß unser herzener-
guter Sohn, Bruder, Neffe usw.

MAX TASCHNER

Grenadier in einer Panzergrenadierkompanie

in blühendem Alter von 19 Jahren am 5. August 1943, fern von seiner Heimat an der Mius-Front sein Leben für Führer und Vaterland gab.

Pickern bei Marburg, den 19. August 1943.

In tiefer aber stolzer Trauer denken wir an sein fernes Grab.

Johann und Magdalena Taschner, Eltern; Johann, Franz, Josef, Albert, Feliks, Stanislaus, Brüder; Onkel und Tante und alle übrigen Verwandten. 624

Hart und schwer traf uns die traurige
Nachricht, daß unser unvergeßlicher Sohn,
Bruder und Schwager

ALOIS KOSCHIR

Panzer-Pionier

im 22. Lebensjahre, bei den schweren Kämpfen südlich von Orel, am 16. Juli 1943, sein junges Leben ließ.

Goritschitz-Anderburg, im August 1943.

In tiefster Trauer: Anton und Maria Koschir, Eltern; Schwester, Johann Nowak, Schwager, derzeit im Felde. Schwester, Johann Nowak, Schwager derzeit im Felde. 611

Schwer traf uns die überaus schmerzliche
Nachricht, daß unser innigstgeliebter Sohn,
Bruder und Enkelkind

JOHANN OSOINIG

Pionier

am 19. Juli 1943 bei einem Sturmangriff an der Ostfront in blühendem Alter von 19 Jahren, in soldatischer Pflichterfüllung getreu seinem Fahnenende gefallen ist.

Oberradkersburg, Deutschlandsberg, den 28. 8. 1943.

An sein fernes Heldengrab denken in tiefer Trauer: Alois und Antonia Osoinig, Eltern; Alois, Bruder, derzeit im Felde; Rosl und Mitzl, Schwestern; Anna Kowatschitsch, Großmutter; Jakob Osoinig, Großvater und alle übrigen Verwandten 626

Der Oberbürgermeister der Stadt Marburg/Drau
(Statistisches Amt)
am 25. August 1943

Amtliche Bekanntmachung

Erhebung über den endgültigen Anbau 1943 von
Gemüse und Erdbeeren zum Verkauf

Der Chef der Zivilverwaltung hat angeordnet, daß in der Zeit vom 2. bis 8. September 1943 eine Erhebung über den endgültigen Anbau (Hauptanbau und Zwischennutzung, Vor- und Nachbau) von Gemüse und Erdbeeren für den Verkauf durchzuführen ist.

Die Betriebsinhaber sind verpflichtet, die erforderlichen Angaben zu machen. Wer falsche oder unvollständige Angaben macht, wird streng bestraft.

632

KNAUS

15. und 16. Oktober
Ziehung 1. Klasse der

10. Deutschen Reichslotterie

WESIACK

Staatliche Lotterie-Einnahme
Marburg - Drau, Herrng. 25
Fernruf 20-97

...../8 zu 3.— RM je Klasse

...../4 zu 6.— RM je Klasse

...../2 zu 12.— RM je Klasse

...../1 zu 24.— RM je Klasse

Name:.....

Anschrift:.....

Ausschneiden und einsenden!

Zu vermieten

8

Zimmer oder Schlafstelle gesucht.
Adresse in der Verw. d. St. G.,
Marburg/Drau. 621-8

Heirat

12

Besitzer eines ausgedehnten Anwesens mit gut eingeführtem Gewerbeunternehmen, in mittlerem Alter, wünscht Bekanntschaft mit intelligenter Hausfrau von sympathischem Äußeren, im Alter von 25 bis 28 Jahre, zwecks Verhehlung. Ernste Angebote mit Lichtbild an die Verw des St. G., Marburg/Drau. 607-12

Funde - Verluste

13

Von Leonhard bis St. Margarethen eine Geldtasche, Inhalt 1300 RM und zwei Briefe, verloren. Der ehrliche Finder wird gebeten, dieselbe gegen Belohnung in Leonhard bei der Gendarmerie abzugeben. 640-13

Von Ober-Kötsch bis Unter-Kötsch (Friedhof) ist eine Weste mit silberner Uhr (Omega) verloren worden. Abzugeben gegen guten Finderlohn in Rogeiz 8. 630-13

Fahrrad »Junior«, Nr. 105.523, schwarz, neu, ist am Samstag gestohlen worden. Der Finder wird gut belohnt. Anmeldung an Polizeidirektion Marburg/Drau. 623-13

Ballonseidenmantel wurde am 17. August in der Mellingerstraße verloren. Der Finder wird gebeten, Nachricht zu geben an Ilse Sechofer, Malletschnigg 26, Frauenberg bei Marburg, Weingarten. 622-13